

NOVÝ DOMOV

The New Homeland

Pravda vítězí!

No. 22 (2708), Volume 59 ■ Issue Date: December 3, 2008 ■ www.novydomov.com ■ Price: \$2.00 ■ PAP Registration No. 8108 ■ ISSN 0839-2668

Vánoční přípravy jsou v plném proudu.

Žádné roční období se v Česku nepojí s tolika tradicemi jako Vánoce. Jejich kouzlo nutí i ty nejracionalnější povahy k děláni zdánlivě nesmyslných věcí. Kdy je možné přistihnout dívku 21. století, jak hází střívcem za hlavu? Seriozního pána, jak do peněženky zasouvá malou rybičku šupinu? Celou rodinu, když napjatě sleduje lodičky z ořechových skořápek v umyvadle?

Jenom jednou. V neobyčejné vánoční době jsou neobyčejné věci normální. Češi tihnou k tradicím. A k těm vánočním obzvlášť. Ne vždy však úplně přesně vědí, co znamenají a jak vznikly. České vánoční tradice v sobě neoddelitelně spojují křesťanské svátky s pohanskými obřady, dávné místní obyčejy se proplétají s vlivy jiných zemí.

Pro nás v Kanadě, či kterékoli jiné zemi, kterou dnes nazýváme domovem, jsou starodávné tradice pevným spojením se starou vlastí a jeho lidem i možností vklouznout zpět do střívců dětství. Ladovy obrázky nosíme v srdcích a očích bez ohledu na čas pádící dvacátým prvním stoletím. Jaké hlavní zvyky se dnes v Česku váží k adventnímu a vánočnímu období?

V minulosti, po skončení rolnických prací, po hodových či posvícenských oslavách úrody, po poslední kateřinské zábavě nastává doba zimního klidu – období starobylé tajemnosti. Pohanské náboženství bylo v lidech hluboce zakořeněno a nebylo možné jej snadno, rychle či beze zbytku vymýt. Církev proto stanovila přípravné předvánoční období nazvané advent. Advent, který letos začíná 30. listopadu, znamená doslova "příchod". Proto doba adventní, která trvá čtyři neděle a je přípravou na vánoční svátky, znamená oslavu čtyř tisíc let, po které lidstvo čekalo na příchod vykupitele. Pro věřící to byla doba postní, v níž se měli zdržet nadměrného jídla a pití a místo toho se věnovat intenzivnímu zbožnému rozjímání, zakázány byly zábavy, tanec a zpěv. Přesto se o adventu konaly četné lidové obřady, které postní zásady porušovaly neboť přes vynaložené úsilí dát legendám a svátkům křesťanský obsah i formu, proniklo na povrch mnoho pohanského. Pohanské a křesťanské se v lidových obyčejích a zvycích propojilo natolik, že je lze dnes již jen těžko oddělit.

Adventní věnec

Zvyk vyrábět adventní věnce pochází teprve z první poloviny devatenáctého století. Kruhový tvar věnců symbolizuje jednotu společenství lidí a Boha, svíčky jsou

děti Mikuláš v doprovodu čertů a andělů. Mikuláš v biskupském rouchu děti nejdříve zkouší, například z básničky či písničky, a vyptává se na jejich poslušnost. Čert mu dodává autoritu strašením, pouštěnou hrůzu vyvažuje krásný anděl. Nakonec Mikuláš

Cukroví a vánočka

České Vánoce jsou nejstarším obdobím v roce. Hospodyňky se doslova předhánějí v pečení vanilkových rohlíčků, perníčků, sněhových pusinek a desítek dalších druhů cukroví. Recepty se v rodinách předávají po generace, není proto divu, že drobné cukroví se na jazyku rozplývá.

Jesličky

Zobrazování biblického výjevu z betlémského chléva, kde se na slámě narodil Ježíšek, patří mezi české vánoční tradice již celá staletí. Betlémy se stavějí nejrůznějších velikostí a z nejrůznějších materiálů: ze dřeva, papíru, keramiky, ale i z perníku či dokonce z másla. Ve středu betléma jsou jesličky s Ježíškem, obklopeným Pannou Marií a svatým Josefem.

Nad chlévem se vznášá anděl, který drží stuhu s nápisem Sláva na výsostech Bohu. Další postavky představují pastýře a stádo ovcí, kterým bylo narození zvěstováno, dary přinášejí tři mudrocevi. Tedy čeká na vás spousta práce s přípravami. Ještě štěstí, že mnohé tradiční zboží můžete nakoupit, například na vánočních trzích Masarykova

ústavu 14. prosince v restauraci Praha na Masaryktownu. Mnozí již navštívili vánoční trhy Sokola či v kostele Sv. Václava. Přípravy jsou skutečně v plném proudu.

naopak symbolem Ježíše Krista, plamene lásky k bližnímu. Je většinou spletený z zeleného chvoji, někdy ozdobený mašlemi, šiškami a jinými maličkostmi. Na věnci stojí čtyři svíce, které představují čtyři adventní neděle. Těmi je vymezen advent, doba, v níž křesťané očekávají narození Spasitele. Každou neděli se na věnci rozsvítí další svíčka, až na konci adventu září všechny. Pro křesťany je přibývající světlo symbolem bližícího se příchodu Ježíše Krista.

Adventní kalendář

Zvláště dětem, které se už nemohou dočkat Vánoc, bývá určen adventní kalendář. Každý den odkrývají jedno ze čtyřadvaceti okének, za nímž najdou malou odměnu, zpravidla kousek čokolády. Adventní kalendáře začínají tradičně prvním prosincem, což ale není úplně přesné. Období adventu zahajuje totiž čtvrtá neděle před Štědrým dnem (24. 12.), každý rok je tedy datum jiné.

Barborky

Svobodné dívky by mohl zajímat zvyk, který se váže k svátku sv. Barbory (4.12.). Ten den podle tradice trhají dívky třešňové větvičky zvané barborky a čekají, zda jim do Vánoc ve váze rozkvetou. To by znamenalo, že se dívka do roka vdá.

Mikuláš, anděl a čert

Velmi živým je v Česku svátek sv. Mikuláše. V jeho předvečer, 5. prosince, navštěvuje

dítě, které slibuje, že bude hodné, podaruje drobnými dárky, především sladkostmi a ovocem. Zlobivější děti ale mohou mezi cukrovinkami nalézt i bramboru nebo kousky uhlí. Není-li převlečený Mikuláš na dosah, dítě nepřijde zkrátka. Stačí, když dá za okno punčochu, po setmění mu do ní Mikuláš nadílku vloží.

Dvě premiéry z našich komunit

Myslím si, že tři amatérské divadelní scény a jedna hudebně dramatická skupina ve dvou malých komunitách v Torontu je velmi pozoruhodná záležitost. Svědčí o tom, že lidé se chtějí bavit a že mají touhu bavit jiné. K nejdéle existujícímu českému Novému divadlu, k Torontskému slovenskému divadlu (jemuž položila základy Kanadská základna pro umění a divadlo v roce 1977) a dramatickému spolku přibyla další amatérská divadelní společnost – Slovenská mladá scéna. Její život se zatím počítá na měsíce.

Nejdelší kus cesty urazilo Nové divadlo, které se ohlásilo k životu před čtyřiceti lety pod vedením profesionálního režiséra Adolfa Tomana, jenž emigroval do Kanady v roce 1968. Bylo mu sotva pětadvacet. Než se

zase rozhodl vrátit se nanovo do Česka v roce 1990, stačil v Torontu s amatérským spolkem nastudovat na 150 premiérových titulů a spoustu zábavných pořadů na divadelních plesech, silvestrovských zábavách apod. Následy si zarezíroval a se svými herci zahrál v roce 1990 ve hře Karla Valdaufa *Nejlip je u nás*. Po čtyřiceti letech Adolf Toman nanovo exceloval na prknech amatérské scény Nového divadla v Torontu, kde jako režisér uvedl zdramatizovanou novelu Bohumila Hrabala *Ostře sledované vlaky* v úpravě Václava Nývlt. Hra vynikajícím způsobem zapadla do celé škály programů a pořadů, které se v komunitě odehrály jako vzpomínka na historické události "osmičkových" let.

pokračování na str. 8

Navštivte nás na internetu www.novydomov.com Your turn on blog.novydomov.com

ÚVODNÍK

Drazí čtenáři,

Tak se mi zdá, že přesto, že vánoční čas je přede dveřmi, klid a mír je na hony daleko. Ekonomická krize ve světě, výbuchy v Mumbay, bitky v Litvinově, politická tahanice v Kanadě... a to zmiňuji jen některé z problémů se kterými vstupujeme do ročního období vyznačujícího se štedrostí, láskou k bližnímu, spoluprací a sounděžitostí.

Sledovat politické dění v České Republice je pro mne těžký úkol, neboť vidět, že v české politice se mnohé opět naklání ke spolupráci s komunisty je věru bolestivé. Tahanice, pomluvy, vydírání, diskuse vedené způsobem nehodným civilizované a vzdělané společnosti ... vždycky jsem si myslela, že to jsou pozůstatky komunismu. Jaké je ale moje překvapení sledovat situaci v Kanadě. Podobnost čistě náhodná? V diskusích o tom kdo si "urve moc" za jakoukoli cenu tady v Kanadě je zjevný pouze osobní zájem samozvaných „vůdců“, ani zmínka o potřebách Kanady. V Ontáriu jsou media na straně liberálů a i když je téměř nemožné přehlédnout nedostatky liberálního předsedy, alespoň dostatečně koušou konzervativce. Tomu říkají "balanced reporting", já to považuji za ostudu. Ovšem, nejsem odborník na politiku, či politickou reportáž, a mnozí ze čtenářů mohou mít docela opačný názor. Přesto mne totálně vyrazilo dech, když Peter Mansbridge, vážený a oblíbený žurnalista CBC použil formulaci komunistické ideologie (více na blog.novydomov.com) Nevím, jestli už nejsem paranoidní, ale nacházím vtíravost komunistické ideologie i v Kanadě na každém kroku. Snaha položit kanadskou vládu ani ne dva měsíce po volbách je také

jednou z nich. Co na tom, že navrhovaný Prime Minister je člověk, kterého sama liberální strana považuje za neadekvátního. Je to přesně podle marxisticko-leninské teorie, kterou nám na universitách v komunistickém Československu šlapali do hlavy. Marx propracoval teorii KDO povede "revoluci k zájmy zítřkům", Lenin vymyslel KDY je potřeba takou změnu provést-kdy je nejsnazší položit jakoukoli vládu. Vzpomínáte? Inu pozorujte, jak se časy skutečně NEMění.

University aktivně podporují levičáckou ideologii, nečastěji schovanou za "political correctness" nebo "all inclusiveness" a to s často absurdními výsledky. Například Ottawská Carleton University zrušila (na základě petice studentské asociace) několikaletou finanční podporu výzkumu viru cystick fibrosis, který byl studenty označen za "not all inclusive", neboli virus napadající nejčastěji pouze bílé muže - ala nového třídního nepřitele. Jak pravdivé je, že za demokracii je potřeba neustále bojovat. Boj a svátky míru ... zachovat si aktivní přístup k situaci ve společnosti a spolupracovat s ostatními. V naší komunitě to dokáže spousta lidí. Mnoho z nich je v divadelních skupinách o kterých přinášíme několik reportáží.

Předvánoční shon je v plném proudu. Mnoho dětí se setká s Mikulášem dřive než budete číst toto číslo, a pak už zbývá jen "cílavá rovinka" vedoucí k rozzařeným tvářím vašich bližních kolem vánočních stlů a stromečků. Poslední, rozšířené vydání Nového Domova roku 2008 se k vám rozletí 17. prosince a přinese poslední pozdravy tohoto roku. &

Soud času nad svazáckou generací

Bez komunismem poblázněných mladých intelektuálů by se český stalinismus nemohl rozpoutat do tak obudné šíře, z idealistických jinochů by se nevyvinuli Urválkové a Vašové.

Je slušné a rozumné dát slovo i těm, kteří ve svém mládí horovali pro komunismus, postupem času však zmodřeli, obrátili se proti režimu, stali se disidenty, signatáři Charty 77, vydavateli samizdatů. Ale až v druhé řadě, prosím. Až po těch, kteří moufret nepotřebovali, protože znali zločinnou podstatu komunistické ideologie od samého začátku. Nevyslovuji tyto věty poprvé a opakuji se nerad. Vypukla však diskuse kolem udavačské aféry světově proslulého spisovatele Milana Kundery, takže musím. Jedno v ní totiž ještě nezaznělo: otázka viny, která nenastává až spáchaním zlého činu, nýbrž ochotou spáchat zlý čin.

O děsivé atmosféře prvních let komunistické vlády mi nemusí nikdo vyprávět, mám ji v dobré paměti sám. Chci velmi důrazně odporovat někdejšímu Kunderovu prohlášení, že po únoru 1948 byla na straně revoluce lepší polovina národa. Nebyla. Na straně revoluce, lze-li tak zvat komunistický nástup k moci, byla část zkomunizovaného dělnictva, kterou však revoluční našení rychle opouštělo, a to, co zůstalo z předválečné levičové inteligence. Stálo ji, bouřlivácký předvoj pokroku, dost sebezapření si ukázněně nalamat osti do stalinické škatulky, ale většinou to dokázala. Druhá, neváham

vysslovit že lepší, poctivější a prozíravější polovina národa komunistům odporovala, zčásti i činem. To se týkalo i nás mladých a dospívajících. Pamatuji se, že jsme v naší třídě měli jednoho aktivního komsomolce (i jeho to později přešlo) a asi dva vlnější souputníky, kteří si však svou načichlost raději nechávali pro sebe. My ostatní jsme byli nekomunisté a protikomunisté, rozdíl byl v tom, že někteří byli opatrnější, takže kádrovou síť propulji, jini, neopatrní, si to odsákali. Je sebeobrannou taktikou Kunderovu a jemu podobných prohlašovat, že jsme tenkrát v modré košili běhali a na Stalina oslavné veršičky skládali všichni, to že teprve později... Ne a ne. Je to možná výpadek Mistrovy paměti, daleko spíš však vědomá nepravda. Nevím přesně, jakým způsobem dospěla naše přítakající menšina k svému postoji. Jedněm možná přestrasení rodiče říkali - nebud' blázen, hlavou zeď neprorazíš, dej se do toho jejich svazu mládeže, jdi do toho jejich průvodu, necheš přece, aby tě vyhodili ze školy. Druzí byli synky a deerkami harcovníků někdejší levičové intelektuální avantgardy a přinesli si svou infekci z domova. Ale ať tak nebo onak, dostali se tím všichni na skluzavku ke zločinu. Některým se k němu nenaskytlá příležitost, takže se jejich jméno na stránkách hanby neobjevilo. Jiným ano.

Měl jsem krátce před maturitou, když v aule našeho gymnázia zasedl soud. Nedozvěděl jsem se, z čího popudu; snad na příkaz vyšších stranických orgánů, snad horlivostí některých pedagogů, &

SPOLEČENSKÝ KALENDÁŘ

- **SO 6.12. ve 14:00 hod.** - **MIKULÁŠ NA MASARYKTOWNU**, Restaurace Praha, Tradiční anděl, čert a Mikuláš s dárky přijde na Masaryktown k dětem. Info (416) 439-4354
- **NE 7.12. v 14:00 hod.** - **MIKULÁŠ - FAIRFIELD ACTIVITY CENTRE, VICTORIA** 380 Cook Street, Victoria, BC
- **NE 7.12. v 17:00 hod.** - **MUZIKA NA ROHU** - Restaurace Praha, 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, rezervace 416-289-0283
- **PÁ 12.12. v 19:00 hod.** - **VÁNOČNÍ VEČEŘE NA MASARYKTOWNU**; Restaurace Praha, Masarykův ústav, 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, informace a předplatné v kanceláři MMI, Tel.: (416) 439-4354, E-mail: office@masaryktown.org
- **NE 14.12. v 10:00 hod.** - **VÁNOČNÍ TRHY NA MASARYKTOWNU**; Restaurace Praha, Masarykův ústav, 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, informace a předplatné v kanceláři MMI, Tel.: (416) 439-4354, E-mail: office@masaryktown.org
- **NE 14.12. v 17:00 hod.** - **HUDBO NO POETICKÉ SKVOSTY - INTERVIEW SO SUCHOŇOM**; kostel Sv. Václava, 496 Gladstone Avenue, Toronto
- **NE 14.12. - SHOWCASE - ARTICO**, 7:00 p.m. do 10:00 p.m. Rivoli Restaurant and Lounge, 334 Queen Street W., Toronto,
- **do 26.12. Výstava v LIBRARY OF CONGRESS na památku založení Československa**, North Gallery of the Great Hall of the Thomas Jefferson Building, 10 First St. S.E., Washington, DC. Návštěvní hodiny 10 a.m. to 5 p.m., ponděli-sobota.
- **NE 28.12. v 17:00 hod.** - **HUDBO NO POETICKÉ SKVOSTY... ešte jeden vianočný darček !**; kostel Sv. Václava, 496 Gladstone Avenue, Toronto
- **PÁ 9.1. v 20:00 hod.** - **HORUCE LETO** Fairview Theatre, Toronto Public Library, Informace: 416 221-0882, divadlo@torontoskeslovenskedivadlo. Další predstavenia sú v sobotu, 10. januára o 15. hodine popoludní a o 20. hodine večer.

Nový Domov - Ceník inzercie:

A	30x60 mm	osobní	\$12.50	one column, 5 lines (20words)
B	30x125 mm	větší osobní	\$25	two columns, 5 lines, (40words)
C	100 x 60mm	1/16 stránky	\$40	larger business card - one column
D	100 x 125mm	1/8 stránky	\$80	two columns - 10cm high
E	170x125 mm	čtvrťstránka	\$150	quarter page
F	170x255 mm	půlstránka	\$300	half page
G	340x255mm	celá stránka	\$600	full page

Please provide .pdf (best) or .jpg version of your ad. Use the best available resolution. 150dpi is acceptable, e-mail to novydomov@masaryktown.org

Při objednávce čtyř a více otisků nabízí ND 15% slevu. Kontaktujte kancelář MMI nebo ND na office@masaryktown.org, tel. Šeky vyplíte nad Nový Domov a zašlete na adresu MMI, Masaryk Memorial Institute Inc. 450 Scarborough Golf Club Rd. Toronto, ON, M1G 1H1

Se zármutkem oznamujeme, že nás opustil

Adolf Beneš z Velandu

zemel 9 října 2008 v necelých 87 letech.

Manželka Helene Beneš, synové Roger a Jack s rodinami.

Chvilku odpočinku v posledních dnech před vánoční jistě najdete v kruhu přátel na
vánoční večeři na Masaryktownu
v pátek 12. prosince

Srávíte večer v přátelské posezení, při poslechu vánočních koled a básní si pochutnáte na lahodné tradiční české večeři.

informace a vstupenky v kanceláři MMI
416-439-4354

Poslední přípravy a poslední nákupy, než zasednete k rodinným stlům vám usnadní náš tradiční

vánoční bazar na Masaryktownu
v neděli 14. prosince

který začne v 10 hodin v Restauraci Praha
450 Golf Club Road, Scarborough
Pro informace či objednávky prodejních stlů volejte

⇒ kteří si nahonem chtěli vysloužit ostruhy třídni, ba čekistické ostrážnosti; bylť, jak si vzpomínám, stav učitelství dosti předpokládaný. V lavici obžalovaných zasedla parta chlapců a dívek, jimž byla kladena za vinu různá pochybení: jeden mládenec například nosil úzké kalhoty, což bylo znamením jeho kosmopolitismu. Jedna dívka zase nosila cop, čímž odhalila své buržoazně nacionalistické ledví. Další chlapec, to už bylo vážnější, byl hned po válce na dětské výměně ve Švédsku a teď tvrdil, že by v té pece zahnavajícího kapitalismu rád žil. Mohlo to být všechno k smíchu, ale šel z toho děs. Jiní chlapci a dívky, jejich spolužáci, seděli na pódiu a byli soudci, přísedícími, zapisovateli. Reči se ujal prokurátor, hezký tmavovlasý hoch, tvář sice inteligentní, avšak přísná, uvědoměle zachmuřená. Vynášel obvinění kovovým, nesmířitelným hlasem ... s hrůzou jsem si uvědomil, že by bez zaváhání a možná se zadostiučiněním navrhl i trest smrti, být skutečným prokurátorem. Naštěstí pravomoc té soudní parodie sahala jen k vyloučení zřad Svazu mládeže. Může takový ortel dnes znít směšně, ale za těch časů znamenal konec naději na studium a nástup k lopatě. Ti tam na pódiu ... kluci a holky snad poctivě idealističtí, snad jen zhloupilí fučkovskou mytologií nebo pokrokovými rodiči naočkovaní. Zároveň však těsto, z něžž byli uhnětení prokurátoři vražedných procesů Vaš a Urválka. I oni byli jednou chlapci, věřící, že jejich posláním je bezohledná služba vyššímu cíli. Takový byl - přetěně si zaujatě útočné básničky z jeho mládí - i Milan Kundera. Dušička nadšená, rozumek vymyty, pokládající za svou čestnou povinnost přispět vlastním dílkem k likvidaci nepřátelských tříd,

agentů a imperialistických přísluhoáčů. Běžel tedy a poslal člověka, do nějž mu nic nemuselo být, na čtrnáct let do nekrutějšího kriminálu. Býval by ho, nic si nenamlouvejme, poslal i na smrt. Víceméně poslal; že pan Dvořáček komunistické lágry přežije, bylo spíš nepravděpodobné. Hrůza a děs, osklivost duši jímá. Kdyby aspoň byli všichni ti dobrovolní služebníci vražedné moci povahy nízké, zvrhlé, jimž činí potěšení škodit jiným. Ale nebyli. Oni jen věřili. V zájmu lepších zítřků konali katovskou práci, a třeba se jim i obracel žaludek. Ale přemohli se.

Rád bych viděl toho chlapeckého prokurátora tenkrát z té auly, tu tvářičku inteligentní, třídním hněvem zachmuřenou, jak vypadá dnes. Jestli také prozřel, od komunismu se odvrátil a třeba i Chartu 77 podepsal, klíči zvonil. Dejme tomu, že ano: stačí to k rozhršení? Na jedné misce váček zkažené životní vyhlídky několika mladých lidí, na druhé pozdní disidentství. Na jedné udavačství vedoucí k mnohaletému kriminálu a jen se štěstím ne do oprátky, na druhé mistrovství literárního díla. V případě Milana Kundery se soud veřejnosti různí. Někteří krkolomně dokazují, že žádného udavačství nebylo, že policejní protokol s jeho jménem je čísi zlomyslný podvrh, nemajice to tvrzení čím jiným podepřít, než že se jejich obdivovaný Mistr přece takové hanebnosti nemohl dopustit. Není divu; jak čtu jejich jména, mají škrálopek komunisticky kontaminovaného mládí skoro všichni. Jeden známý literát omlouvá Kunderův poklesek vzpomínkou, jak i on sám byl celý unesený příběhem Pavky Morozova, jak se s ním ztotožnil ... Kriste Ježíši. Kéž byste aspoň mlčeli, svazáčkové. Kéž byste se nepokoušeli vyvolat zdání, že

jste byli jen takoví normální čeští kluci a holky. Nebyli. Těm opravdu normálním se z vás dělalo špatně, ať jste dnes čímkoliv. Je třeba znovu a znovu to připomínat, neboť je nebezpečí, že v knize českých dějin zůstane o čase děsu zapsána lež.

Jiní Kunderovu vinu připouštějí, ale není jim důležitá; osoba autora je jedna věc, dovozují, a jeho dílo druhá. Kdyby se pan autor v krvi máchal a agenti imperialismu osobně na hák věšeli, jeho knihám to na hodnotě neubírá. I s tím si dovolím nesouhlasit. Třebaže nemohu svých pár knížek srovnávat se světově proslulým dílem Milana Kundery, alespoň vím, jak knížky vznikají a jak autor, i kdyby nechtěl, do nich vkládá své zkušenosti, myšlenky a postoje, chuti a nechuti, občas i omyly, trapnosti a provinění, na něž by rád zapomněl, nebo je aspoň nepřipomínal veřejnosti. A ono to nejde. Každá kniha, a román obzvláště, je osobní zpověď. Autor na sebe prozrazuje ledacos nezamýšleného, jak tím, co píše, tak a zejména tím, co nepíše; a čtenář, je-li dost citlivý, to ze spodního tónu díla vydestiluje. Četl jsem spíš jen mladší Kunderovy romány, ale jako nechtěný obtisk autorovy osobnosti mi stačily. Jeho postavy jsou zatrpklé, omrzelé a vyprázdňené až k nepravděpodobnosti, loutky neradostné se mátožící šedivým světem, co prožívají, není výsledkem jejich vůle, jen sledem bizarních náhod a mimoděkých setkání, trapných až k směšnosti. Zato spolu v jednom kuse souložil - musím říci, že je to především Kunderova pomografická posedlost, která mě odrazuje od další četby jeho děl. Tim spíš, že v tom ponurém obcování není citu, tím méně lásky, ostatně sám Kundera všechno pěkně a radostně s opovržením

odkazuje do oblasti kýče. Čtenář s určitou životní zkušeností se zamyslí: proč jsou ty románové figury, jaké jsou? Takovým se člověk přece nerodí, to bývá výsledkem těžkých traumat, zklamání, potlačovaného pocitu selhání, snád i viny. Co mají za sebou Kunderovi hrdinové a o čem mlčí, jako by se něčeho styděli? Kdo někdy zkusil zkomponovat fiktivní příběh, najde odpověď mezi řádky: stydí se a pokouší se zakrýt světáckým cynismem to, čeho se stydí sám autor. Kdo nechceš prozradit stav svého nitra, nepiš romány, ale kuchárky.

Milan Kundera by teď, na stará kolena a ověčen literární slávou, mohl ještě ztoho maléru vyvádět jakž takž se ctí. Omluvit se, v pokoře požádat ty, jimž ublížil, o rozhršení. A skuteční hrdinové nebývají mstiví, jistě by je dali. Jdi, lituj hráchů, a nečini toho více. Jenže Kundera nelituje. Zapírá se, neodpovídá, dělá se nedosažitelným, uráží se, rozčiluje a vyhrožuje žalobami. Je to atentát! Všichni se proti mně spikli! Čhtěj mi zabránit v úspěchu na frankfurtském knižním veletrhu! Všechno je lež! Neznám žádného Dvořáčka! Neznám žádnou Militkou! Jestlipek mi to něco nepřipomíná. »Rambousek, já vás neznám!« křičel kdysi, jsa v úzkých, jistý bachař na svého bývalého vězně. Inu, člověk na sebe v panice ledacos prozradí. »Militká, já vás neznám!« Kdoby ničím jiným, už touto pamětní mezerou Kundera nechtě odstraní zbytek pochyb o svém udavačství. A bývalo by bylo tak snadné se vyznat z viny, z duše si špinu vymést. Jenže to pyšná mysl neumí.

Historik Adam Hradílek vynesl na světlo 58 let starý dokument a otevřel tak soud nad celou generaci komunistické mládeže potinorového času. *pokr. str. 10*

Děti ! Mikuláš přijde na Masaryktown

Sobota, 6. prosince
ve 14:00 hod.

Restaurace Praha

Info (416) 439-4354

Drahi krajanja,

niet vari sviatočnejších dní, ktoré sú opradené toľkým množstvom obyčají a zvykov ako práve Vianoce. Tento čas ladí všetkých ľudí dobrej vôle do mäkkých tónov. Je to preto, lebo sú to chvíle ľudskej nádeje, pohladenia, spolupatričnosti a rodinného pokoja.

Som veľmi rada, že sa Vám môžem v tomto adventnom čase prihovoriť, drahi Slováci, ktorí ste roztrúsení po celom svete, ale neustále sa vraciate ku svojim koreňom cez zvyky a tradície, ktoré vekmi vytvorili naši predkovia. Aj ďaleko za hranicami svojej materskej vlasti ste si vykreovali vlastné ostrovčeky, na ktorých budú cez Vianoce rozvonávať sviatočné koláče a jedlá vašich starých matier. Pri ozdobenom vianočnom stromčeku zaznejú slovenské koledy, vinše a betlehemské hry. Na nebi sa potom objaví prvá hviezda a tento vianočný večer bude dlho doznievať vo vašich láskavých a sľachetných srdciach.

Aj ja Vám z úprimného srdca v mene Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí, ako aj v mene svojom prajem šťastné, radostné, pokojné a požehnané vianočné sviatky a v nastávajúcom roku 2009 veľa zdravia, osobnej a rodinnej pohody a veľa ľudskej spolupatričnosti a porozumenia.

PhDr. Vilma Privarová
predsedníčka Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Enjoy some leisure Christmas art shopping for the holidays!

DECEMBER ARTICO GROUP SHOW
CHRISTMAS MARKET and the

Snappy Catchphrases

OPENING NIGHT DECEMBER 14, 2008 7-10 P.M.

DURATION OF EXHIBITION: DECEMBER 7, 2008 - JANUARY 11, 2009

LOCATION: RIVOLI RESTAURANT & LOUNGE 334 QUEEN STREET W.

FREE ENTRY OR SMALL DONATION

LIVE MUSIC AND APPETIZERS START AT 7:30 P.M.

ARTICO WEBSITE: WWW.RVGGALLERY.COM/ARTICO

Snappy Catchphrases Musicians: Kash Figueroa, Corey Cosineau, Rob Hatton & Ian Hahn
ARTICO artists exhibiting: Charlene Chartrand, Pavla Quinn, Pavel Charo, Jenny Maquilom Romero, Jana Bachtik, Veronika Roux-Vlachova, Vera Siffner and Dana McGrail.

Jako blesk z čistého nebe

Když jsem jako třináctiletý hoch poslouchal přenos procesu s R. Slánským a jeho druhy a o málo později četl o tom knihu, kterou otec přinesl, obdivoval jsem obžalované, neboť byli souzeni jako agenti imperialismu, tedy západu. A tedy jako nepřátelé nového režimu, v Československu právě nastoleného, který se mně nelíbil. A ještě méně mému otci.

A když pak později, rok před promoci, přišli za námi, za mnou a jedním kolegou, neb jsme byli nejstarší v paralele, s nabídkou vstupu do strany, tedy komunistické, vymluvili jsme se a nevstoupili. Ani později ani dnes, nebyl jsem a nejsem členem žádné politické strany.

Osud mi umožnil, ač jen coby prostému občanu a pozorovateli dění, seznámení s pokusem o socialismus či komunismus stejně jako život v řádu kapitalistickém. O rozdíl nelze pochybovat. Oba systémy mají své výhody a nevýhody, ale míra odlišnosti je značná. Už čtyřicet let máme možnost v praxi poznávat nepochybné přednosti kapitalismu a s ním spojené, ač nikoli dokonalé, demokracie.

Od světové hospodářské krize započínající se krachem na americké burze v roce 1929 svět prošel světovou válkou a dalšími konflikty, ale pánové jako Keynes, Roosevelt a jiní, stejně jako lid Spojených států, dostali svět z mocně vychýlené rovnováhy. Nezmysly ovšem menší i větší problémy, ale podobná krize už se neopakovala.

V takovém rozsahu se snad ještě neopakuje ani v těchto dnech.

Jako prostého pozorovatele zásobeného samozřejmě jen chabým množstvím informací, udivuje mě ze všeho nejvíc krátkost času, ve kterém se mnohé jakkoli imaginární, ale solidní pilíře na nichž byl zbudován, proměnily v jíl. Vždyť od prvních zpráv o hypoteční krizi ve Spojených státech, než se jeden párkrát vyspal, burzy na celém světě působí jen smutek a zlobu investorů, hrozbu totálního krachu. Nespočetní odborníci mají pro to vysvětlení. Je jistě velice komplexní a náročné. V ekonomii nedostatečně vzdělaný, ani se nesnažím jejich vývody vyčerpávajícím způsobem sledovat.

To co vím a o čem se domnívám, že není zcela zcestné a od pravdy daleké (ač se ovšem mohu mýlit) o to se teď pokusím s váženým čtenářem podělit.

Začnu jaksi odzadu ... úvěrovým krachem v USA. Zde si dovolím odkaz na některé statě nepochybně zasvěceného prof. O. Ulče. Jednou z nich je informace, že B. Clinton v podstatě vehementně podpořil a prosadil v úvěrový systém, kdy bezmála nemajetným banka štědře půjčovala na nákup nemovitosti. Byla ta snaha zalíbit se masám a dokonce ústavy, které takové půjčky odmítaly, byly postíženy penaltami.

Smutné je, že na tomto systému obohatil se ne jeden hodnostář způsobem, který se ani nesnažím pochopit. Oni se prostě ve finančních machinacích vyznali.

Mnohdy mne napadlo, ač ne z důvodu závidění, ale prostého úžasu, čím jsou opodstatněny milionové příjmy CEO hodnostářů. Jaká je vlastně jejich skutečná,

společnosti prospěšná a horentně vysoké odměně odpovídající hodnota práce? Co vlastně vytvářejí? Jaká je jejich odpovědnost, když mnozí po nezdaru pozici opouštějí a místo postihu na své bankovní nebo burzovní konto připsávají sumu s mnoha nulami coby odstupné za jejich chabý výkon!

Ale také a to snad platí pro Ameriku ještě více než pro Evropu, žítí na úvěr. Nákup drahých nemovitostí a automobilů s nepatrnou částkou na kontě nebo v kapse, stalo se běžným jevem ba standardem. Dokonce spoříkové, kteří žijí na dluh odmítali, povázování jsou za jakési mamlasy, kteří pořádně neví v jakém systému žijí.

A jak velkou škodu možná způsobil muž po léta v čele spíčkového finančního institutu (Federal Reserve). Odešel do penze jen kvůli věku, nebo vědění o tom, co záhy se tane?

Nedávno mu vyšla kniha, jistě zasluhující přečtení, zatím jsem si jí ale neopatřil. Je příliš tlustá a v mém věku začaly mne děsit tlusté knihy. Snad je to pomýšlení na krátkí se vyměřený čas.

A jak chabé je jištění jiných zemí pro případ problému v zemi jiné, jak se teď děje? Bez ohledu na to, že tato jedna země je dneska jediná supervelmoc ... ale jako taková velmoc neuvěřitelně zadlužená? Vždyť je to jako když v rychlovlaku porouchá se jediný vagon a celý vlak se řítí do záhuby.

Možná, že k neblahosti dnešní situace hojně přispívá kreditní systém, dosud umožňující lehkovážný, shora zmíněný

život na dluh a to často ohromný dluh. Ano, banky získávají vysokým procentem úroky, ale dlužníkovy summy narůstají a banka půjčené peníze zpět, kromě toho úroku, po léta nedostává. Zřejmě i tady neviditelné bezpečnostní lano se povážlivě trhá. Neboť, navzdory všem finančním kouzelníkům, dřive či později ukáže se opodstatněné zásady, že na dluh je neradno žít.

Napadlo mě, co všechno by se dalo pořídit, kdyby zmínění CEO hodnostáři spokojili se než 10 procenty svých dosavadních zisků! Možná, že válka v Iráku by nebyla takovou finanční zátěží (zde omluva za zvolený příklad).

Tedy, vypadá to tak, že cosi se v soukollí moderního kapitalismu a globalizace porouchalo. Našinci nezbývá nic víc, než doufat, že chytrost a um těch, co snad se vyznají, hospodářský svět navrátí do bývalé rovnováhy je vyšší a silnější než míra nezodpovědnosti a korupce těch, kteří tu rovnováhu nedokázali zachovat.

Závěrem nemohu připomenout prognózu mnohých odborníků, že do konce tohoto roku bude stát barel ropy kolem 200 dolarů. Už několik týdnů je zhruba na třetinové hodnotě tohoto odhadu. V čí úsudek a fištrón tedy našinec může vložit svoji důvěru a očekávání věci příštích?

Tím ale nechci říct, že pokles ceny benzínu nutného k provozu mojí vcelku na palivo nenáročného Toyoty nevtám. Ale to mne nezabavuje otázka: Bude kalamita a nebo bude líp?

Vladimír Čícha

Nesem vám noviny, poslouchajte...

Na Vánoce domů snadno a pohodlně přes New York

PRAHA od 841 CAD*
BRNO od 948 CAD*
OSTRAVA od 951 CAD*

Letenky si můžete rezervovat u svých obvyklých prodejců
a také na nonstop infolince Českých aerolinií v češtině (866) 293-8702.

* Cena včetně tax a poplatků, nabídka je omezena kapacitou, podmínky tarifu získáte při rezervaci.

www.czechairlines.com

Ke stému výročí narození Eugena Suchoně

Slovenská hudebně-dramatická skupina Hudebně-poetické skvosty, kterou založila a dramaturgicky a režijně vede Olga Turoková, se nám představila už několika projekty. Za všechny vzpomeňme třeba jednoho z nejúspěšnějších Interview se Chopinem, v jehož dramatické části se představili neherci a v hudební naopak profesionálně známých jmen. Pro letošní předvánoční pohodu připravila režisérka (která je současně i autorkou scénáře stejně jako v předchozích pořadech), setkání s vrcholným zjevem světové hudby

Režisérka Olga Turoková s Richardem Štílichem a Leou Žitovou

20. století, skladatelem, dirigentem a pianistou Eugenem Suchoněm (1908-1993), z jehož pera vzešla první slovenská opera. Pořad se jmenuje Interview se Suchoněm.

VK: Co vám osobně přinesla práce na tomto projektu?

OT: "I když jsem ukončila hudební školu, cítím, že jsem Suchoněvu hudbě nerozuměla. Jeho tvorba je totiž skutečně velice náročná. Uřednostňovala jsem raději jiné hudební skladatele. Příprava pořadu mi otevřela další možnosti se do jeho tvorby vnořit a pochopit jeho motivace."

VK: Dá se očekávat, že posluchač po zhlédnutí představení hudbě porozumí?

OT: "To je právě to, o co se alespoň pokusím. Předstírat divákoví skladatelův život a dílo přístupnou formou, která nemá jen charakter vzdělávací, ale i zábavní. Naše obecenstvo má takové pořady rádo."

VK: Kdo bude účinkovat?

OT: "Hlavní postavu skladatele Eugena Suchoně jsem svěřila jeho přímému potomkovi, vnukovi Richardu Štílichem. Ten je dokonce svému dědovi podobný. Richard vyrůstal ve společnosti svého dědečka, takže zná jeho zvyky, rétoriku,

projev. Byl v jeho blízkosti, když skladatel tvořil. Podle slov vnukových byl jeho dědeček vyrovnaný, klidný a čestný člověk. Myslím si, že role Richardovi

sedne. Katka Homolová opět přijala roli redaktorky, které sa tak dobře zhostila už v Chopinovi. Dále uvidíme Jarka Číhala, který zahrál velice úspěšně hlavní postavu Chopina v předchozím představení, v této drammatizaci se nám představí jako hudební skladatel prof. Novák, u kterého Suchoně v Praze studoval. Dále uvidíme Evu Slatkovskou ze Slovenské mladé scény v roli profesorky, a sestřičky Žilovy. Lea je neuvěřitelný herecký talent, řekla bych, že se narodila být herečkou. Té jsem svěřila roli skladatelovy dcery. Navíc hraje i na housle a její sestra Eva ji doprovází na klavír. Ostatní jsou naprostí nováčkové. Ráda dávám takovým příležitost, a tak se nám představí kupř. Pavel Džačko, Zita van Oosten, v roli Suchoněvy manželky zpěvačka Marka Rajná, a konečně ani Richard Štílich nikdy předtím nehrál. Pokud jde o hudební část drammatizace, musím vzpomenout už nám známých jmen Milana Brunnera, Marty Laurincové, Miro Letka a Geny van Oosten. A pro diváky mám jedno hudební překvapení, které si pro ně připravil sám Eugene Suchoně - Richard Štílich."

VK: Technické zázemí a kostýmy - bylo to pro vás náročné?

OT: "Představení je po technické stránce

skutečně náročné - v jeho průběhu se budou mj. střídát fotografie z DVD, ze CD bude znít ukázka skladatelovy písně Aká si mi krásna, zazní hudební vložka Metamorfóz, budeme pracovat s více mikrofony a reflektory. Největším problémem byly pro nás kostýmy. V Chopinovi nám nevhodným způsobem vyšlo vstříč české Nové divadlo (jemuž nanovo mockrát děkuji), tentokrát nám pomoci nemohlo, takže jsem měla chvílemi pěkně zamotanou hlavu. Vedle uvedeného vyslechneme skladbu Jeseň pro klavír, violoncello a flétnu, Toccatu pro klavír, Bačovské písně, Lidové písně Mojmirova přísahu ze Svatopluka, Ukolébavku z opery Krútiava a další."

Předchozí představení se konala v

baptistickém kostele v Torontě, kam se ale většinou vypravili členové české komunity, což bylo pro režisérku a autorku Olgu Turokovou zjištěním až smutné. Jejím přáním by bylo uvítat mezi ostatními také slovenské diváky. O takový druh umění má velký zájem posluchači ve Vancouveru - už zaslali svoji nabídku, a to i přesto, že tam již jedenáct let velice úspěšně působí scéna Divadlo Za rohem, které bylo letos oceněno Cenou MZV ČR Gratias Agit. Do té doby, než se nám Skvosty předvedly, jsme v našich komunitách tak neotřelý druh umění skutečně postrádali. Teď existuje a je jen na nás, abychom si ho užili k vlastní potěše.

Připravila Věra Kohoutová
Foto Henrieta Hanisková

HUDBNO POETICKÉ SKVOSTY

5. cyklus

uvádzejú:

„Interview so Suchoněm“

k stému výročí narodenia veľkého Slovenského hudobného skladateľa Eugena Suchoněa.

Scenár a réžia: Olga TUROK

Kedy? 14. DECEMBER 08

O koľkej? 5. P.M.

Kde? Kostol sv.Václava,
496 Gladstone Av., Toronto

Jedinečným spôsobom môžete
spoznať život a dielo tohoto veľikána.

Vstupné: \$ 20

Sponzori:
Enterprise 200, InterWay Inc.,
BS-Zone Inc.-Vinea, Canada SK Ent.Inc.
TV Slovenský svet.

Po koncerte vás srdečne pozývame na občerstvenie.

ČLENSTVÍ MASARYKOVA ÚSTAVU

Jsem bývalý/á člen/ka,
obnovte mi členství, posílám šek.

Chtěl/a bych se stát členem,
zašlete mi informace.

Chtěl/a bych přispět finančním darem.

Příkládám šek na \$ .....

Na členský příspěvek
je určeno \$20.00

zbytek, tedy \$ .....

je dar fondu MMI.

Mnohokrát děkujeme za vaši podporu. Za
dary nad \$15 bude kanadským dárcům
automaticky zaslán Charitable Donation Tax
Receipt.

Jméno: .....

Adresa: .....

Poštovní kód: .....

Telefon: .....

Šek laskavě vyplňte na „MMI“.

Round the Corner or Around the World...

There is **NO** Load Too Big or
Too Small for Us!

We are a leading provider of all-inclusive
logistics and distribution solutions with
regularly scheduled service between
Czech Republic and North America.

We're recognized by the Canadian, Czech
and Slovak Embassies and have earned
the trust of NHL™ players for their
relocation worldwide.

Planning to move?
Need a short-term storage?

Call our sales representative at:
905-361-2743

TRANS-COM TRANSPORT LTD.

1260 Kamato Road
Mississauga, ON L4W 1Y1
Fax: (905) 361-2753
Email: sales@tct-ltd.com

www.tct-ltd.com

19.11.

Premiér Mirek Topolánek (ODS) je rozhodnut podpořit návrh ministra vnitra Ivana Langra (ODS) na zrušení Dělnické strany. Podle serveru Aktuálně.cz tak reagoval na pondělní bitku mezi pravicovými extremisty a policií v Litvínově. Návrh na rozpuštění strany Langer podal začátkem listopadu.

Podle člena vládní rady pro záležitosti romské komunity Cyrila Kokyho Česku hrozí největší možné občanské nepokoje. Koky vyzval ministryni pro lidská práva a menšiny Džamilu Stehlikovou (SZ), aby zvažila své další setrvání ve funkci. Podle něj totiž "jíz vyčerpala svůj potenciál". Důvodem k nepokojům by podle Kokyho mohla být situace v Česku po událostech v Litvínově, kde pravicoví radikálové v pondělí chtěli pochodovat čtvrti obydlenu z velké části Romy. Policie jim v tom po ostrých střetech zabránila. Politici včetně premiéra Mirka Topolánka (ODS) podle Kokyho vzniklou situaci podceňují, neboť jednání extremistů dostatečně neodsudivili.

Vznik velkých koalic ČSSD a ODS v některých krajích označil premiér a předseda občanských demokratů Mirek Topolánek za další prohru ODS. Velké koalice mají vládnout v Jihomoravském a Jihočeském kraji. V dalších dvou krajích - Zlínském a Olomouckém - vznikly koalice ČSSD, ODS a KDU-ČSL. Koaliční dohodu ČSSD a ODS v Jihomoravském kraji na úkor programu občanských demokratů kritizoval i ministr zdravotnictví Tomáš Julínek (ODS).

Kabinet schválil tři ze čtyř zásadních reformních zákonů ministra zdravotnictví Tomáše Julínka (ODS). Pro čtvrtou normu - novou o veřejném zdravotním pojištění - mají do pondělního jednání vlády právní experti najít formulaci, která by byla přijatelná i pro koaliční lidovce. Stejně jako zeleným jim nevyhovuje definice toho, na co by měli mít pacienti nárok z pojištění a co by měl být nadstandard. Julínek řekl, že ministerstvo připravilo čtyři upřesňující varianty.

Vytvořit mozaiku mapující vliv sovětských tajných služeb v zemích střední a východní Evropy, takový je účel konference o aktivitách NKVD a KGB, která začala v sídle Senátu. Konference má rovněž podle ředitele pořadajícího Ústavu pro studium totalitních režimů Pavla Žáčka přispět ke vzniku evropské platformy pro zkoumání obou evropských totalitních režimů - nacismu a komunismu.

20.11.

Bezvízový režim do Kanady zůstane pro české občany zachován. Při jednání v Ottawě to společně konstatovali kanadský ministr pro občanství a přistěhovalectví Jason Kenney a česká ministryně pro lidská práva a menšiny Džamilu Stehlikovou. Úvahy o možném obnovení víz se objevily poté, kdy čeští Romové začali opět ve zvýšené míře žádat v Kanadě o azyl. Za příčinu svého odchodu označují projevy rasismu a porušování lidských práv v České republice.

Ostré střety extremistů s policií se podle Bezpečnostní informační služby (BIS) budou opakovat. Uvedl to server iHned.cz v souvislosti s pondělními událostmi v Litvínově, kde se střetly stovky policistů a pravicových radikálů. Člen vládní rady pro záležitosti romské komunity Cyril Koky po nepokojích v Litvínově uvedl,

že Česku hrozí největší možné občanské nepokoje.

Evropská unie otevřela vlastní digitální knihovnu. Přístupná je lidem zdarma, a to pomocí internetu na adrese www.europeana.eu. Mezi dvěma miliony objektů, které jsou zatím dostupné, budou v digitální podobě kromě knih i obrazy, hudební díla, filmy či rozhlasové materiály. Do konce roku 2010 by Brusel chtěl, aby portál obsahoval už přes deset milionů objektů. Zastoupena bude i Česká republika.

21.11.

Hnutí Nenásilí společně s Ligou starostů proti radaru poslalo v pátek nově zvolenému americkému prezidentovi Baracku Obamovi dopis, v němž ho prosí, aby umístění amerického radaru v Česku přehodnotil. V době českého předsednictví v Evropské unii hodlá Liga starostů a Nenásilí zahájit kampaň proti radaru a dát Evropskému parlamentu podnět, aby se otázkou radaru v Česku zabýval.

Moravskoslezští Romové upozorňují v otevřeném dopise premiéra Mirka Topolánka na hrozící hromadnou emigraci Romů související s aktuálními projevy extremistů nejen v Litvínově. Sdružení Romů Severní Moravy v dopisu premiéra vyzvalo k urychlenému řešení situace a přijetí zákonů, které tyto skupiny zruší.

V Česku vyšel první český překlad monumentální dvoudílné publikace německého právníka, novináře a historika Johanna Wolfganga Brügelu a Češi Němci. Autor se v ní zabývá vztahy obou etnik od vzniku svobodného Československa v roce 1918 do roku 1946, kdy se jejich osudy rozešly. Vydalo ji nakladatelství Academia. Čeští historikové Vilém Prečan a Václav Kural napsali k publikaci rozsáhlá pojednání, v nichž vysoce hodnotí autorovu snahu dopátrat se objektivních informací o vztazích Čechů a Němců v novém státě. Brügelova rozsáhlá práce, která má s poznámkami, seznamem literatury, rejstříkem i úvodem a doslovem 1260 stran, patří podle Kurala k těm dílům, na jejichž základě je možné vést mezi českou a německou stranou prospěšný dialog. To se o publikacích autorů soustředěných kolem sudetoněmeckého landsmanschaftu říci nedá, soudí Kural.

Česká topmodelka Karolína Kurková se umístila na prvním místě světového žebříčku žen s největším sexappealem, který zveřejnila americká televizní stanice E!. Čtyřladvacetiletá rodačka z Děčína předstihla i smyslnou Angelinu Jolieovou a éterickou krásku Scarlett Johanssonovou, informovala agentura Reuters.

22.11.

Prezident Václav Klaus není podle ministra zahraničí Karla Schwarzenberga plně seznámen s realitou Evropské unie. Ministr v rozhovoru pro sobotní vydání listu Der Standard zároveň odmítl pochybnosti o schválení lisabonské smlouvy v ČR a prohlásil, že česká vláda je stabilizovaná a nehrozí jí, že by padla v době českého předsednictví v EU. "Prezident (Klaus) je člověk, který je velmi pevně přesvědčen o svých názorech a důsledně je prosazuje. A má, jako každý kritik, v mnoha bodech i pravdu. Mám ale dojem, že v celkovém obrazu není plně seznámen s realitami EU," uvedl v rozhovoru Schwarzenberg.

Kdysi nejznámější undergroundový kulturní časopis Vokno je kompletně

k dispozici v elektronické verzi. Na adrese www.vons.cz/vokno je možné číst všechna čísla časopisu, který vycházel v letech 1979 až 1989. Vokno vydával publicista a signatář Charty 77 František Stárek spolu se svými přáteli jako hlavní periodikum kulturního undergroundu; od sedmého čísla byl na obálce uveden podtitul "časopis pro druhou i jinou kulturu". Při přípravě šestého čísla Vokna, které se nepodařilo dokončit, byli v roce 1981 zatčeni a později odsouzeni k nepodmíněným trestům odnětí svobody František Stárek, Ivan Jirous, Michal Hýbek a Jiří Frič. Po návratu Stárka z vězení se vydávající časopisu opět obnovilo a postupně začal také vycházet informační bulletin Voknoviny a videomagazín. V roce 1989 byl Stárek spolu s manželkou Ivou Vojtkovou opět zatčen a odsouzen v jednom z posledních politických procesů v tehdejší Československu ke dvěma a půl roku vězení. Původně samizdatový časopis Vokno vycházel i po listopadu 1989. Ke stažení je k dispozici všech 14 samizdatových čísel časopisu Vokno. Jejich elektronická verze byla připravena ve spolupráci s knihovnou Libri prohibiti, kde jsou uloženy originály.

23.11.

Ústavní soud (ÚS) v úterý projedná soudad lisabonské smlouvy, jež má reformovat Evropskou unii, s českým ústavním právem. Řízení je nejsledovanější agendou soudu od zkoumání vládní reformy veřejných financí. Česko je poslední zemí EU, která o smlouvě dosud nijak nehlasovala. Čeká se právě na stanovisko patnáctky ústavních soudců. Při jednání soud vyslechne stanoviska představitelů obou komor parlamentu, vlády a prezidenta Václava Klause, jenž je kritikem smlouvy a na vystoupení před soudem se pečlivě připravuje.

Předseda opoziční ČSSD Jiří Paroubek jasně vyloučil možnost, že by po případných vyhraných parlamentních volbách pozval do vlády zástupce komunistické strany. Paroubek to prohlásil v televizním pořadu Otázky Václava Moravce s tím, že komunistů v krajských radách se ale není potřeba bát. První místopředseda ODS Pavel Bém naopak tvrdí, že vstup zástupců KSČM do krajských koalic otvírá komunistům cestu k moci i na centrální úrovni.

24.11.

Odboráři dlouhodobě kritizují privatizaci nemocnic. Tvrdí, že v privatizovaných nemocnicích se zhoršují pracovní podmínky a klesají platy. Personál je prý méně motivovaný a péče o pacienty se zhoršuje. Tato varování potvrdila nyní studie rakouských odborníků s názvem Restrukturalizace a pracovní vztahy v nemocničním sektoru v ČR, Německu, Polsku a Rakousku, která byla v pondělí představena v Praze na stejnojmenné mezinárodní konferenci.

Místopředseda koaliční KDU-ČSL David Macek vyzval v pondělí vládu, aby zasáhla proti "destruktivním aktivitám" prezidenta Václava Klause v zahraniční politice. Klausovy odmítavé názory na lisabonskou smlouvu, boj proti globálnímu oteplování nebo na zptůsobení řešení současné finanční krize evropskými státníky podle něj dostávají Českou republiku do mezinárodní izolace.

Petici proti nepřiměřenosti policejního zásahu při sobotní razii v pražské tržnici Sapa sepsali vietnamští studenti.

V dokumentu si stěžují zejména na násilné otevírání kontejnerů se zbožím a nehumánní zacházení se zaměstnanci tržnice, kteří prý chtěli spolupracovat. Mluvíci Ředitelství služby cizinecké policie Kateřina Rendlová však jejich nařčení odmítá s tím, že počet nasazených sil byl adekvátní počtu kontrolovaných lidí. Policejní opatření podle ní odpovídala podezření, že v areálu se obchoduje se zbraněmi, drogami a padělaným zbožím. Většina podezření se potvrdila, uvedla.

25.11.

Ústavní soudci odročili jednání o souladu lisabonské smlouvy s českým ústavním pořádkem na středu. Chtějí se poradit. Dokazování již skončilo, zazněly i závěrečné řeči. Ve středu zřejmě padne rozhodnutí. Prezident Václav Klaus vyzval soud k vyslovení nesouladu smlouvy s ústavním pořádkem. Klaus kritizoval přílišnou krátkost jednání. Označil to za dezprimující skutečnost. ČTK při odchodu z jednání řekl, že očekával otázky soudců a podrobnou diskusi o smlouvě. Dotaz nakonec nedostal ani jeden.

Odpůrci výstavby základny protiraketové obrany USA v Brdech vyzvali vládu, aby na rok přerušila jednání se Spojenými státy o tomto záměru, a to s ohledem na nástup nové vlády USA a očekávanou diskusi v EU.

Poslanecký klub KDU-ČSL požádal předsedu strany Jiřího Čunka, aby v koalici a ve vládě vyjednal vzeti zpět už schváleného zákona o specifických zdravotních službách. Důvodem jsou "vyhrady svědomí" lidovců k tomu, že by v ČR mohly potrat podstoupit i občanky EU. Navrhovaný zákon ji podle lidovců liberalizuje a umožní potratovou turistiku. Norma umožňuje umělé přerušování těhotenství občankám všech členských zemí EU včetně těch, kde národní legislativa interrupce omezuje nebo zakazuje. Podle mluvčího ministerstva zdravotnictví ale není možné v zákoně diskriminovat evropské občanky, jinak Česku hrozí žaloba.

Rozhodnutí o termínu zavedení jednotné evropské měny podle národního koordinátora zavedení eura Oldřicha Dědka již letos nepadne. Jsou signály, že vážná debata proběhne až v příštím roce, uvedl Dědek na konferenci k zavedení eura. Již minulý týden uvedl guvernér ČNB Zdeněk Tůma, že serióznější debata o stanovení termínu přijetí eura v ČR se uskuteční z ekonomických i politických důvodů spíše až příští rok.

Jaderná elektrárna Temelín přestala do čtvrtka vyrábět elektřinu. Automatický systém, který chrání generátor druhého bloku před poškozením, jej odpojil od energetické sítě. Příčinu nyní technici zjišťují, řekl ČTK mluvčí elektrárny Marek Svíták.

Pražský magistrát dostal darem originální dokumentaci k Průmyslovému paláci, jehož levé křídlo v říjnu zcela zničil požár. Novinářům ji ukázal primátor Pavel Bém (ODS). Dodal, že materiály z roku 1891 městu věnoval soukromý dáre, který si nepřejal již jmenovaný. "Je to malý zázrak," řekl Bém. Z plánu teď bude podle primátora vypracována nová dokumentace, podle níž může být Průmyslový palác dostavěn.

Kanadská generální guvernérka Michaelle Jeanová navštíví v sobotu Muzeum romské

kultury v Brně a setká se s romskými umělci. Romská problematika není hlavním důvodem její státní návštěvy, o otázky menšin a multikulturního soužití se prý guvernérka, která do Kanady přišla jako imigrantka z Haiti, osobně velmi zajímá, řekl novinářům kanadský velvyslanec v ČR Michael Calcott. Guvernérka, která v Kanadě zastupuje formální hlavu státu, britskou královnou Alžbětu II., se v pondělí setkala s prezidentem republiky Václavem Klausem a v úterý s premiérem Mirkem Topolánkem.

Kanada je cílovou zemí pro některé české Romy, kteří tam žádají o azyl. Příliv romských azylantů do Kanady od zrušení vízové povinnosti loni v listopadu trvale roste. Jen od loňského listopadu do poloviny července o azyl v Kanadě požádalo 466 Romů. Česko se obává, že Kanada kvůli rostoucímu počtu azylantů z ČR obnoví vízovou povinnost. Kanadský ministr pro občanství a přistěhovalectví Jason Kenney nicméně po návštěvě ministryně pro menšiny a lidská práva Džamily Stehlikové (SZ) minulý týden v Kanadě oznámil, že bezvízový režim do Kanady zůstane pro české občany zachován.

26.11.

Rozhodnutí Ústavního soudu o souladu lisabonské smlouvy s českým právním řádem bylo jednoznačné. Žádný soudce si nevyhradil odlišné stanovisko ani k výroku, ani k odůvodnění nálezu, napsali pracovníci analytického oddělení soudu ve shrnutí nálezu. Výsledek bez odlišných stanovisek je v politicky vyhozených a složitých kauzách výjimečný.

Rozhodnutí Ústavního soudu (ÚS) o lisabonské smlouvě je podle prezidenta Václava Klause do značné míry politické, nikoliv striktně právní. Prezident také vyzval vládu, aby zahájila s veřejností diskusi o smlouvě. Klaus očekává, že se někdo ze senátorů či poslanců kvůli lisabonské smlouvě znovu obrátí na Ústavní soud. Soud se totiž detailně zabýval jen některými částmi dokumentu. "Musím s politováním konstatovat, že se Ústavní soud s mými právními argumenty, zejména s těmi přednesenými včera, náležitě nevyřadil," uvedl prezident. Naznačil, že bylo o osudu smlouvy rozhodnuto už dávno před úterním jednáním, na kterém vystoupil s kritikou smlouvy.

Dnešní rozhodnutí ústavního soudu v Brně, podle nějž několik zkoumaných částí lisabonské smlouvy o reformě Evropské unie není v rozporu s českou ústavou, vyvolalo mezi analytiky a politiky oslovenými ČTK v Bruselu vesměs úlevu. Ne všichni však s názorem soudu souhlasí a považují jej za dobrou zprávu. Rozhodnutí ÚS podle premiéra Mirka Topolánka umožňuje nyní pokračovat v procesu ratifikace smlouvy v parlamentu.

Nejdůležitější a trochu překvapivě na dnešním rozhodnutí Ústavního soudu (ÚS) o lisabonské smlouvě je to, že rozhodl jen o částech, které ve stížnosti napadl Senát, nikoli o smlouvě jako celku. Shodují se na tom politologové, které dnes oslovila ČTK. Soud tak ponechal místo pro další pochybnosti, a je proto možné, že smlouvu nečesl naposledy.

Předseda sociální demokracie Jiří Paroubek vyzval premiéra Mirka Topolánka k jednání o předčasných volbách. Reagoval tak na neschopnost

vládní koalice, prosadit v úterý program listopadové schůze sněmovny.

27.11.

Ministr zahraničí Karel Schwarzenberg se ve čtvrtek omluvil francouzské straně za publikaci údajného záznamu rozhovoru českého premiéra Mirka Topolánka a francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho v týdeníku Reflex. Podle šéfa české diplomacie došlo na jeho úřadu "očividně k pochybení" a celá věc se nyní vyšetřuje. Český velvyslanec ve Francii Pavel Fischer autenticky záznamu kategoricky popřel.

Senát podle očekávání schválil smlouvy, které se týkají radarové základny USA na českém území. Podpořil jak dohodu o postavení základny v Brdech, tak dohodu o podmínkách pobytu amerických vojáků, kteří by na této základně působili. Základna má být součástí systému protiraketové obrany. Obě smlouvy podpořilo shodně 49 senátorů, přičemž hlasovalo všech 81 senátorů. Pro schválení smluv byli jednotně všichni senátoři ODS, KDU-ČSL i členové Klubu otevřené demokracie. Proti bylo 32 sociálních demokratů a komunistů, kteří se neúspěšně pokusili schvalování smluv oddálat.

Legislativní rada vlády kabinetu Mirka Topolánka předloží tři varianty návrhu přímé volby prezidenta, které připravil ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil (ODS). Hlava státu by se podle nich mohla volit v jednom, dvou či třech kolech. "Je na vládě, kterou variantu bude preferovat," řekl po jednání rady Pospíšil. S návrhem na zavedení přímé volby prezidenta přišli již dříve také opoziční sociální demokraté.

Litvínovská radnice ve středu zakázala pochody, které na 27. listopad až konec května příštího roku oznámili příznivci krajní pravice, občané nespokojení se situací v místním sídlišti Janov a Romské křesťanské sdružení. Místo a čas svého shromáždění si dříve zamulvila Židovská liberální unie. Městský úřad o tom ve středu informoval na svých webových stránkách.

Ministryně pro menšiny a lidská práva Džamily Stehlikové (Strana zelených) při své čtvrté návštěvě v Litvínově přislíbila vedení města, že navrhne vládu, aby místní problematické sídliště Janov zařadila mezi takzvané vyloučené lokality. Mělo by to umožnit snadnější přístup ke státním penězům určeným k financování projektů zaměřených na sociální terénní práci či prevenci kriminality, řekla Stehliková.

28.11.

Jestliže by se prezident Václav Klaus skutečně rozhodl odejít z ODS a spolu se "svým lidmi" založit novou euroskeptickou stranu, byla by to podle předsedy Senátu Přemysla Sobotky (ODS) zrada Občanské demokratické strany. Sobotka to řekl ČTK v reakci na informace médií, že Klaus, který je čestným předsedou ODS, by vznik podobné strany podpořil a že podle všeho zvažuje možnost z ODS odejít. Předseda by podle Sobotky podporou nové strany popřel vše, co celá léta dělal. Někteří představitelé ODS chápou Klausova slova jako výraz jeho rozčarování z nynější politiky strany před jejím prosincovým kongresem. Místopředsedkyně ODS Miroslava Němcová pokládá zprávy o případné nové straně a Klausově odchodu z ODS za spekulace.

Výroky prezidenta a čestného předsedy ODS Václava Klause naznačující, že by mohl opustit ODS a podpořit vznik nové euroskeptické strany, nejsou překvapivé a odpovídají i jeho dřívějším vyjádřením. Shodují se na tom politologové, které oslovila ČTK. Pokud by taková strana skutečně vznikla, neměla by zřejmě velkou šanci na úspěch, domnívají se odborníci.

Velitelem vojenské stýčné kanceláře NATO v Bělehradu se od prosince stává dosavadní zástupce náčelníka generálního štábu české armády Miroslav Bálint. V nové funkci bude mít za úkol zajistit spolupráci srbské armády s aliancí v programu Partnerství pro mír a pomoci při transformaci srbské armády.

Ve věku osmdesátí let zemřel vědec Josef Sekyra - první Čech, který stanul na jižním pólu. Pokořil jej v roce 1969. Navíc jako první občan Československa zdolal sedmitisícový vrchol. Známý byl svými vědeckými pracemi o geologii a geomorfologii. Smrt zastihla Sekyru v plné práci. Přípravoval nově vědecké publikace. Chystal se uspořádat svoji unikátní sbírku hornin z oblastí s extrémními klimatickými podmínkami a nově ji katalogizovat pro potřeby České geologické služby. Pracoval s kolegy i na výzkumu v Krkonoších.

29.11.

Občanské demokraty by měl po nadcházejícím kongresu strany vést krizový management. Po svém projevu k delegátům regionálního sněmu ODS v Nymburku to řekl premiér a předseda ODS Mirek Topolánek. Pokud si strana nepřizná své chyby a bude se soustředit jen na "rituální řezání hlav", tak jí podle něj hrozí, že prohraje i další volby.

Tibetský duchovní vůdce dalajlama, který je na cestě po několika evropských zemích, přiletěl v sobotu do Prahy. Přicestoval sem na pozvání bývalého prezidenta Václava Havla a Nadace Forum 2000. Triadesmdesátiletý laureát Nobelovy ceny za mír přednese v neděli v Kongresovém centru přednášku nazvanou Porozumění: cesta ke štěstí. Bude na ní také odpovídat na dotazy posluchačů.

Představitel Romů z Čech, Moravy a Slezska v čele s místopředsedou Rady vlády pro záležitosti romské komunity a předsedou sdružení Dženo Ivanem Veselým na svém pátečním setkání navrhli odvolání ministryně pro menšiny a lidská práva Džamily Stehlikové. Nelíbí se jim, jak řeší situaci v problematickém litvínovském sídlišti Janov.

V Brně bylo tuto sobotu otevřeno Muzeum českého a slovenského exilu 20. století. Soustřeďuje mimo jiné doklady z uprchlických táborů včetně dobové korespondence a fotografií, zvukové i obrazové záznamy, dobové publikace, pozůstatosti po exulantech, kroniky či uniformy a prapory. Během několikaletého badatelského výzkumu vznikly také desítky videorozhovorů s představiteli českého a slovenského exilu po celém světě, které zaznamenal ředitel muzea Jan Kratochvíl. Podle něj by se jeho návštěvníky měli stát hlavně studenti. Otevření muzea se zúčastnil i premiér Mirek Topolánek. Prohlásil, že Česko se chová ke své emigraci dlouhodobě hanebně a do českého chování se stále vrací předsudky vůči emigrantům z hluboké minulosti. Podle něj se Čechům stále nedaří najít celonárodní shodu mezi těmi, kteří zůstali v Česku, a těmi, kteří odešli.

30.11.

Necelý týden před začátkem volebního kongresu ODS má současný předseda a premiér Mirek Topolánek v boji o post šéfa strany stále větší převahu nad svým jediným protikandidátem, prvním místopředsedou a pražským primátorem Pavlem Bémem.

K podpoře dialogu vyzval v neděli před plným Kongresovým centrem v Praze tibetský duchovní vůdce dalajlama. Při veřejné přednášce nazvané Soucit: cesta ke štěstí vyzdvihl schopnost soucitu a otevřeného přístupu k ostatním jako důležité způsoby k dosažení vnitřního klidu. Empatie a soucit podle něj hrají roli i při řešení globálních problémů, mezi něž patří například změna klimatu.

1.12.

České žadatele o azyl z řad Romů nevnímá Kanada jako problém, ale této otázce je nutné věnovat pozornost, zdůraznila kanadská generální guvernérka Michaelle Jeanová v Praze. Prezident Václav Klaus po jednání s guvernérkou uvedl, že z romské migrace není nutné dělat velké téma. Jeanová také řekla, že zrušení víz pro Čechy bylo dobrým krokem pro vztahy obou zemí a osvědčilo se.

Lidé z poraden pro migranty upozorňují na to, že se zvyšuje počet cizinců s nelegálním pobytem v Česku. Kvůli finanční krizi už některé české podniky propouštějí zaměstnance, jako první na řadu přicházejí právě cizinci. Podle nevládních organizací stát nemá připravenou koncepci řešení problematické nelegální migrace.

Archeologové objevili při záchranném výzkumu v Praze 6 - Ruzyni hrob keltského bojovníka z doby mezi 4. a 2. stoletím před naším letopočtem. Pohřební výbava se skládala z puklice štítu, železného jezddeckého kopí a železného meče.

Pošta v krušnohorském Božím Daru začala razitkové zásilky určené Ježiškovi. Hned v první den jich museli vyřídít přes 14 kilogramů. Zásilkový letos razitkuje pošta v Božím Daru popatnáct. Nejmenší a jejich blízcí mohou na božidarskou poštu napsat své tužby, přání a očekávání toho, co by se letos mělo objevit pod stromčkem. Ježiškova adresa zůstává stejná: Vánoční pošta, 362 62 Boží Dar. Vánoční přání nechodi na Boží Dar pouze z České republiky, ale z celé Evropy, výjimkou není ani Amerika nebo Austrálie. Česká pošta na letošní Vánoce připravila také speciální vánoční balíček s obálkami, které doplňují známky s motivem od Josefa Lady.

2.12.

Snaha o vybudování a zachování společnosti, která je demokratická i pro zástupce menšin, je nikdy nekončícím procesem. Na mezinárodní konferenci nazvané Multikulturní dialog to v úterý v Praze řekla kanadská generální guvernérka Michaelle Jeanová, která je od soboty na oficiální návštěvě ČR. Podle Jeanové je právě její země vzorovou ukázkou promíchání vlivů různých kultur z celého světa. "Nebylo vždy jednoduché docílit toho, aby mezi národnostními skupinami nedocházelo k nespravedlnostem nebo nerovnostem. I Kanada si při řešení této problematiky prošla temnými kapitolami v dějinách," prohlásila Jeanová. Kanadské zkušenosti mohou být podle českých účastníků konference inspirací také pro české úřady i neziskové organizace pomáhající migrantům.

Dvě premiéry na severoamerickém kontinentu z našich komunit

pokračování ze str. 1

Premiéra na severoamerickém kontinentu se konala v pátek 31. října, tři reprízy v sobotu 1. listopadu a v neděli 2. listopadu. Režisér byl diváky, kteří si jej velice dobře pamatovali, přijat spontánním potleskem.

Adolf Toman vystudoval v Praze DAMU obor režie a první jeho angažmá bylo v pleznáckém divadle, odkud vedla cesta nejdříve do režie a herce přímo do Zlaté kapličky v Praze. Jenže politická situace nebyla jeho budoucnosti nakloněna, takže raději volil emigraci. Jakmile se doma jen trochu vyjasnilo, sedl na letadlo a letěl zpět. Po dvaadvaceti letech emigrace se postupně stal poradcem primátora hl. m. Prahy na kulturní otázky, později byl v poradním sboru pro kulturu pro Střeďochský kraj a nakonec se stal náměstkem ministra kultury. Pracoval i jako šéf zahraničního oddělení ODS, pro současného prezidenta V. Klause pracoval šest let. Jenže se mu pak zastesklo po divadle (a po koních) a tak se odstěhoval do Nymburka. Tamější divadlo čekalo na svého obroditele. "Dělat takovou práci vyžaduje více než "jen" umět dělat divadlo," doznává Adolf Toman, mj. otec tří ještě neodrostlých dětí. V současné době jej známe nejen jako režiséra Hálkova divadla v Nymburku, ale i jako jednoho z komisařů přípravného týmu světové výstavy EXPO 2010 Shanghai China.

Ke spolupráci na Ostře sledovaných vtláčel povolal hereckou gardu, s níž před těmi čtyřiceti lety vlastně začínal. Jmenujme alespoň několik z nich: Milan Chrák, Josef Čermák, Jiří Škoda, Jana Fabiánová, Dáša Beláčíková, Tomáš Mašek, Martin Bonhard, Radka Tamchynová, Jan Šmíd, Lenka Kimla a další. Bohužel, Pavel Král, duší oddaný divadelník a po osmnáct let nástupce Ády Tomana, si nezahrál, protože mu to nedovolila nemoc (ale už je v pořádku.)

Po jedenadvaceti zkouškách postavil režisér celá představení. Potřebné vybavení scény kulisami a rekvizitami se dělalo za pochodu, stejně jako výběr kostýmů (více v článku Když se řekne: Rekvizity a kostýmy...). Herci se scházeli třikrát v týdnu včetně nedělí. Vzhledem k tomu, že se tato hra dávala také

v Nymburku, kde měla premiéru 3. října, mohl režisér přenést nabyté zkušenosti i za moře. Práci neměl jednoduchou už z jednoho prostého důvodu, že stejnojmenný film, který hře předcházal, a který je zpracovaný nedostupným způsobem režisérem Jiřím Menzlem do takových detailů, že se chce

Jan Šmíd, Lenka Kimla, Dáša Beláčíková, Tomáš Mašek

až říci, že divadelní scéna mu konkurovat nemůže. Ovšem, jak dodal Adolf Toman: "Bohumil Hrabal je zajímavý také tím, že dává režisérovi na divadelní scéně možnost rozehrát několik plánů najednou, aniž by si překážely." Herce do rolí obsadil podle jejich přirozenosti - mohu-li to tak říci - režisér Pavel Král. Jednoduše se "oblékli" do postavy a padla jim. Režisér také počítal s divákovou účastí, jehož fantazie si převedla vlaková supěň z DVD zvukaře Ivo Mejzra do opravdového nádražního provozu na malém městě. Scéna byla rovněž dílem na plátně (přivezl je z domoviny). A světle, která se rozsvěcovala tam, kde se něco dělo, zaváděla diváka do různých míst. A konečně hudba. Tentokrát nebyla jenom doplňkem hry. Režisér Toman, který si vystačil s náznaky zařízeníových předmětů, které dokonale navodily atmosféru: rozvíklany žebřík, visící holubník, namalované hodiny, portrét z minulého století ... Motivy Dvořákovy

Humoresky doznávaly v nejvážnějších momentech hry. Ano, až běhal mráz po zádech. Všechna představení měla úspěch. I když nebylo vždycky vyprodáno. Divák českého Nového divadla se pomalu vytrácí pro přirozený úbytek (tehdejší třicátníci jsou dnes sedmdesátníky), emigrantů nepřibývá,

jsou naši diváci také tak vnímaví?

"Určitě ano, Češi vždycky měli smysl pro humor. Možná jsou v emigraci diváci konzervativnější než ti v Čechách. Ovšem řekl bych, že mnoho dělá "osobitě" pojatá svoboda sexu a slova, a konečně i výrazy jsou jiné. Dokonce až takové, které by na jevišti už být neměly. Mám pocit, že mnohé hry, které vidím v Praze, by zdejší diváci nepřijali."

Co jste postrádal v Česku, když jste se vrátil z Kanady?

"Postrádal jsem ony upřímné a vřelé vztahy mezi lidmi. Co se týká divadla, tak si myslím, že jsem se hodně v Kanadě naučil. Naučil jsem se dělat divadlo na koleno. Tady jsem totiž žádné dotace neměl. Zatímco v Čechách - to jsem brzy zjistil - dělat divadlo je strašně pohodlné. Státní divadla jsou podporována městem, státem a krajem, mají tolik peněz, že si mohou dovolit zaměstnávat několik vlásenkářů, řadu techniků, výtvarníků, mnoho režisérů (a to jeden režisér udělá za rok třeba jenom jednu hru nebo za sezónu žádnou), mnoho herců, z čehož jich v průměru hraje třeba jen dvacet a zbývající mají v divadle leda tak bačkory ... v Kanadě dělat divadlo je mnohem tvrdší práce..."

Jak vidíte budoucnost Nového divadla?

"Co se týče návštěvnosti - změna doma, v Česku, přinesla změnu i do vnitřního života komunity. Návštěvnost nutně musela zaznamenat schodek dolů. Dnes totiž má čechokanadský divák možnost vidět svoje herce v Praze, kam jezdí až několikrát do roka. V českém komunitním divadle je zapotřebí oživit scénu Nového divadla mladou krví, ta tady chybí. Těm nejmladším v divadle je třicet. Jak to bude dál, je těžké předpovědět. To je jedna stránka věci. Tou druhou je skutečnost, že kolektiv vždycky musí někdo vést. Po 18 let to byl Pavel Král - dělá to dobře. Takový člověk musí být nadšený a musí být ochotný divadlu obětovat nejen svůj čas. A to dneska dokáže jen málo lidí. Ovšem jsem optimista a tak si myslím, že bude pokračovat třeba i za cenu snížení počtu premiór. Držím jim palec..."

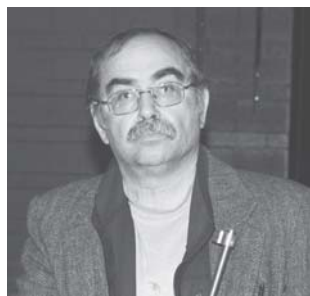
Věra Kohoutová

Když se řekne: Rekvizita a kostým

Žádné amatérské divadlo se neobejde bez obětavých dobrovolníků. České Nové divadlo má to štěstí, že sdružuje celou řadu lidí doslova zamilovaných do divadelnictví ať už jako herci či jako technici a v neposlední řadě i ty, kteří umějí vzít do ruky kladívko či jehlu. A tak má vynikající zájem i manželské dvojici Jarce a Sašovi Trentchevových. Oba vstoupili do dění Nového divadla v roce 1995, a dnes litují, že tak neudělali mnohem dříve.

Postupem času se plnilo konto výrobce rekvizit zejména těmi nejhůře sehnatelnými - telegraf - a v Kanadě? -, kde jsou jenom elektrické vlaky nevím jak dlouho, a navíc promítačku na 8 nebo 16mm film, aby se z ní dalo vypůjčit kolečko... nebo čepice českého výpravčího a přednosty stanice, plácačku - výpravku, anebo příbly esesáků, samopaly, pistole - což bylo zapotřebí v naposledy davané hře Bohumila Hrabala Ostře sledované vlaky. Anebo takový kanon do Adama Štovičete bratru Čápkových - to byla opravdová věda, neboť musel unést v jedné chvíli dva herce na něm sedící a vejít se do průchodu z jeviště do zákulisí... "Samopaly, pistole, pouzdra - někdy, když to vidím v arm storu, tak to koupím, protože jeden nikdy neví. A co takové závory do

cimrmanovské Švestky, či stará rakouská čepice do Našich furiantů, anebo zdánlivě neproblematická teleskopická vidlička do Zpívajících Benátek... už si jeden ani nevzpomene, co všechno. Materiál shání

Saša Trentchev

Saša obvykle někde v odpadu, a protože je jeho zaměstnavatel člověk s vnitřní duší, může si některé věci vyrobit v dílně. "Většinou vyrobím díly, které doma smontuji." Má šikovné ruce a velké zkušenosti, které vyplývají i z jeho profese nástrojáře, zámečnicka a montéra. "Vyrábím

předměty v podobě natolik solidní, aby dokázaly navodit divákovu jednoznačnou představu. A jestli hrají rád? Někdy také, když potřebují typ. Všechno má svůj půvab."

Jarka Trentchevová

Jarka Trentchevová zase šatí herce do představení kostymérky Jany Fabiánové. "Spolupracujeme už dlouhou dobu, vycházíme si vstřícně, rozumíme si, diskutujeme. Obvykle mi Jana řekne, jak si to představuje, já se rozovídám o možnostech a názory dáme dohromady.

Nejsložitější snad byly kostýmy do Procházkova muzikálu Holka nebo kluk, ale povedly se. Herci se v nich cítili dobře a i režisér prohlásil, že jsou mnohem povedenější, nežli ty z profesionálního divadla. Konečně, i výkony našich byly v porovnání s profesionály mnohem lepší, což dokumentovala nahrávka na DVD. Nejvíce ale vzpomínám na hru sestávající ze čtyř povídek, kterou napsal Oldřich Daněk - Zdaleka ne tak ošklivá, jak se na první pohled zdálo. Příběhy se odehrávají v různých historických obdobích, a to byla pro mě opravdová challenge. Vedle historických podkladů si prohlédnu i významy her, pokud jsou k dispozici, abych věděla, z čeho vycházeli "oni", a abych také nalezla vlastní a osobitě řešení. Nerada kopíruji či přejímám. Je to jako vytvořit malé umělecké dílo. Divadlo dává možnost mojí práci předvést před mnoha lidmi. A když od diváků slyším, že se kostýmy líbily, jinou odměnu už nepotřebuji..." Jarka je všude tam, kde je zrovna zapotřebí, aby přišla právě natržený lem, přišla nanovo utržený knoflík, pomohla převléknout herce či přežehlit jeho kostým... To se to potom hraje na jevišti, když v zákulisí nabízí takovou jistotu. *Text a foto Věra Kohoutová*

Nezapomenutelný křest Slovenské mladé scény

Premiéra muzikálu Kataryny Gaetnerové a Ernesta Brylla *Na skle malované* se odehrála v podání nově vytvořené divadelní společnosti Slovenská mladá scéna v pátek 18. října odpoledne v St. Joseph High School v Etobicoce. Byly to vlastně jakési její křtiny. Tvoří ji více než třicet mladých talentovaných a ambiciózních lidí. A je nutné zdůraznit, že si již prvním počinem položili laťku opravdu vysoko.

Připomeňme si minuty těsně po skončení premiéry tohoto díla na severoamerickém kontinentu: obecenstvo nadšeně tleská, vyvolává herce znovu na scénu, pár jedinců hvízdá na prsty, aby vyšel i režisér a choreograf Jozef Jantoška, kterému tak chtějí vzdát dík, potlesk vstojie nebere konce. Na tvářích návštěvníků je patrné doznívání melodií a písní v rytmu svižných lidových rockově stylizovaných tanců a vynikajících hereckých výkonů – prostě atmosféra, kterou by si mohlo přát nejedno profesionální divadlo. Za oponou je rušno, uzavřená soustředěnost se v tvářích herců a tanečníků proměnila v široký úsměv a uvolnění: hercům padl kámen ze srdce. Je po premiéře, a úspěšně. Pokud v představení nějaká chyba opravdu byla, pak o ní vědí pouze oni sami. Večer je čeká první repríza (druhá v neděli). A jak se dá předpokládat, bude uvolněnější, protože si na vlastní kůži ověřili, jak představení "pracuje" na divácích. Ověřili si jejich reakce, potvrdili si silná či citlivá místa muzikálu a jeho scén, kde je nutné zpomalit, kde je nutné dát divákovi prostor – určitě zase bude tleskat, a kde se lidé nechají strhnout dokonce k doprodu.

Jozef Jantoška, režisér a choreograf: "Jsem spokojený. Všichni byli tím, čím jsem si přál, aby byli – jako amatéři opravu na úrovni ...". Politoval jen, že jim hudba nevyšla, takže se museli spokojit s playbackem ani ne vlastním, ale půjčeným ze slovenského divadla. O to bylo postavení herců náročnější: playback totiž nepřináší žádnou úlevu, svým způsobem se chová jako karabáč – udává herci rytmus, účinkující musí znát text tak bezvadně, že musí vědět, kde má sbor či (ještě hůř) sólista i nádechy – ale všichni si s tím poradili velmi dobře. Pozornost se přirozeně soustředila na hlavního hrdinu, kterého představoval Robert Tamasfi, a jemuž přináležel hlas

Michala Dočolomanského, k překvapení snad každého sóla vyzněla natolik přirozeně, že si divák položil otázku, zda to nezpívá sám Róbert. Renáta Džačková jako Jánošíkova dívka: "Po odehrání jsem měla perfektní pocit, myslím, že nám to všem vyšlo, moje scény, podle ohlasu obecenstva, zřejmě vyzněly perfektně..."

Anděl a Jánošík - Róbert Tamasfi a Marianna Supeková

Filip Sasinek jako Drotár –: "Jsem spokojený, i když jsem měl na scéně dost práce (byl na scéně téměř po celé představení – pozn. sutora), ale chtěl jsem si to vyzkoušet, nikdy předtím jsem nehrál, byla to pro mě výzva. Měl jsem strach, jestli mi vydrží hlas - vydržel..."

Lubomira Slatkovská v postavě Čerta: "Nejprve se mi role nacvičovala velice těžko, protože je to původně postava mužská. Ale pak to šlo jako po másle." Přestože je Čert na scéně téměř od počátku až do samého konce, necitila se Luba na jevišti unavená. To přišlo až posléze, když dozněly poslední tóny premiéry – a to se přiznala, že jí drží nad vodou káva a kolektiv, a dodala, že konečně i potlesk diváků jí vzpružil. "Nikdy jsem nehrála divadlo a jsem spokojená s

tím, jak jsem to zvládla, možná jsem měla být dábeltější..."

Kostymérka Eva Uhrinková (dále se podíleli Norbert Matejkovič a Anna Procházková): "Nikdy jsem nešla pro divadlo, snad sem tam dětem něco drobného. Tyhleto kostýmy jsme měli pro skupinu Toronto Slovak Dancers snad

Norbert Matejkovičovi, Gabika a Martin a Patrik Čerešňovi a další). O to lépe musela být promyšlená organizace nacvičování. Zpočátku se scházeli členové na zkouškách dvakrát, později až pětkrát do týdne.

Vyjádit se k tomu, kdo a kterou roli zahrál nejlépe či nejpřesvědčivěji? Těžko určit jedince. Nebyl tam takový, co by zaostával, a ani takový, co by převyšoval ostatní. Evidentně převyšoval pocit kolektivního entuziastického díla. Dalo by se říct, že postavy byly pro herce vybrány velice citlivě a tak, aby vyjadřovaly něco z jejich nатуry, což podtrhovaly velice pěkné, a věřím, že i pohodlné kostýmy. Jako noc a den působily kostýmy pohádkových postav Anděla (Marianna Supeková) a Čerta (Luba Slatkovská), do zajímavého "nápadu" byla oděna Smrt (Zuzana Matejkovičová). Na úpravě textu spolupracovala Brigita Hamvašová, asistentem režie byl Viktor Matejkovič, o zvukové efekty se postaral Tomáš Hájek, scénu namalovala Michaela Timciská, perfektní scénu postavil Lubomir Slatkovský s Markem Gabrišem.

Lze ocenit i vynikající nápad uspořádat výstavu maleb přírodních a městských motivů sester Blanky Zubkové a Jany Nevečeralové a fotografií Braňa Teréna, které svátečně naladily návštěvníky už ve vstupní hale.

Přílohu práce mladé scény se pomalu uzavírá do vzpomínek akterů a do pomalu blednoucích vzpomínek diváků. Nám nezbyvá, než popřát mladému a energii vyzářujícímu souboru, aby se mu tento muzikál nestal představením životním. Všichni udělali kus velké práce. Možná až tak veliké, že bude těžké ji zastínit.

Věra Kohoutová

České knihy, filmy, CD a další české věci

Dárek s objednávkou (\$75)
Zdarma 55ti stránkový vánoční katalog

Toll free: 1-877-287-1015
www.czech-books.com
Email: mail@czech-books.com

czech-books.com
Because reading keeps your mind in Czech

Do you want to extend your summer in the coming winter months?

WE OFFER NUMEROUS PACKAGES TO MANY SOUTHERN DESTINATIONS!

2009 SPRING/SUMMER FLIGHTS TO EUROPE ON SALE NOW!

Tatiana Jantoska

TRAVEL CONSULTANT

TEL 416.922.7775

416.626.9779

TOLL FREE 1.877.922.8775

tatianatravel08@yahoo.com

www.intertravel.ca

DON'T HESITATE, CALL TODAY!

INTERNATIONAL TRAVEL

208 Bloor St. West, Suite 505
Toronto, Ontario M5S 3B4

IATA 67504986 TICO reg. 50016556

Návštěva

Stanislav Moc

Mámu za mnou pustili, až když dosáhla důchodového věku. To bylo v roce sedmdesát sedm, kdy už byl táta sedm let po smrti. Umřel v roce sedmdesát, asi mu ta sedmka byla souzená, protože se narodil sedmého ledna a těsně před tímto datem i zemřel. Té poslední sedmky se už, bohužel, nedožil.

Mámu jsem za námi pozval hned jak jsme koupili dům v Colytonu, ale musela čtyři roky čekat na dovršení důchodového věku. Pak ji režim za mnou pustil v naději, že se pomátne a v Austrálii zůstane. Tím by československému eráru ušetřila vyplácení svého důchodu, ale tak chytrá byla máma taky.

„To by se jim hodilo“, řkala opovržlivě: „abych přišla o důchod na který jsem si celý život platila! Tůdle!“ a po třech měsících se hrdinně vrátila do země, která na ni zkoušela takovouhle habaďůru.

To ovšem přišlo později. Nejprve jsem ji musel vyzvednout z letiště.

Letadlo přistálo na čas a brzy už začali chodit cestující z tranzitu ven, kde na ně čekali příbuzní včetně mne. Chodilo to chodilo, do naruče si padalo, jen máma pořád nikde. Nedočkávkou jsem vyhlížela a stále nic. Nakonec přestali cestující chodit a já jsem značně znerovněl. Dobře jsem věděl, že jazykově na tom není nejlépe až pocházela ze Sudet. Německy už nerozuměla i když v mládí se český takz domluvila, ale to bylo především proto, že většina sudetských Němců tenkrát česky rozuměla. Anglicky uměla máma jen dvě slova. Jás a Nou. Konečně se vynořila z celního oddělení! Tlačila vozík s kufrem a strašně bulila. Přeskočil jsem brlení, protože jsem myslel, že se jí stalo něco

hrozného.

„Stanoušku“, plakala usedavě: „voni mně vzali houby! Takový krásný, voňavý, Jarda Šimůnků (manžel mé sestřence Blanky) je pro tebe sušil... bú, bú ... a voni mně je vzali!“

Naštval jsem se, postavil mámu do rohu

s povalem jak pro psa, čekej(!) a vrhl se do transimního oddělení i když se to nesmělo. Brzy jsem našel úředníky, kteří houby zabavili. Hájili se tím, že do Austrálie se nesmí vozit jídlo a jiné organické látky v kterých by se mohly ukrývat choroby, které tu ještě nemáme. Na to, že je zákon! To jsem musel uznat, ale po vysvětlení, jak na tom je máma psychicky a že přijela z komunistické země a nic jiného jí sebou vzít nepovolili se úřednice smilovala a

napsala potvrzení na zabavené houby. Abychom se dostavili po šesti nedělích do karanténního oddělení a pokud v houbách nic do té doby nevyklíčí, tak si je můžeme vzít domů. Vrátil jsem se k mámě jako vítěz radostně máváje bumázkou!

Po šesti nedělích jsme tedy zajeli do karanténního oddělení, které se tenkrát nacházelo v prostorách Darling Harbour. Zde jsem se vytašil s potvrzením a pak sledoval jak úředníci lítají. Přece jen jsme tenkrát ještě byli demokratická země a byrokraté si nedovolili, co si dovolí dnes. Nakonec správný úředník přišel a schlipně přiznal, že naše houby nemůže najít. „Prostě se ztratily!“

Dal jsem k dobrou historku s komunisty a jak mámu pustili až v důchodu a všechno, co jí povolili mně přivést, byly ty sušené houby...

Úředník se poškrabal na hlavě: „Kolik jich bylo?“

To jsem nevěděl, ale předpokládá, že moc ne, odpověděl jsem: „Asi kilo a půl, víc jak dvě kilo to určitě nebylo.“

„Podívejte, máme tu nějaké čínské sušené houby, kdyby vám to nevadilo, dal bych vám je náhradou?“

Přeložil jsem nabídku mámě, která začala na úředníka mluvit česky.

„Mámo, von ti nerozumí!“

„To vím taky, že mi všechno nerozumí...“

„Von ti nerozumí vůbec...“

„To mi nepovídej, že nic nerozumí?“

„No fakt, nerozumí! Ani slovo!“

„To mi nevykládej, že ani slovo!“

odmítala máma mě vysvětlení, vzpomínajíc zřejmě na Sudeťáky a dál mlela svou k úředníkovi.

„Tak jo, tak my to vezmeme! Já jen doufám, že ty čínské houby voní stejně dobře jako ty naše?“ Zoufale jsem za jejími zády pokrčením ramen naznačoval, že jako za nic nemůžu a omluvně kýval hlavou: „Yes, we take it!“ (Vezmem to)

Nikdy by mě nenapadlo, že sušené houby váží tak málo, že na kilogram nebo dva(?) je třeba tři středně velkých pytlů! Úředník je přinesl a položil na pult.

„Proboha, Stanoušku, vždyť já měla jen takovej malej pytlík! Pane, prosím vás, no... to .. to jste moc hodnej, že nám dáváte tolik hub, ale to my nemůžeme snést! Myslíte, že to vydrží dlouho? Jo? Já bych řekla, že houby vydrží i několik let? Že ano? Jo, taky si to mysli!“

Máma mlela, já kýval hlavou za jejími zády a úředník neustále opakoval: „Yes, yes madam, yes...“

Když jsme vycházeli z budovy máma mi pohrdavě řekla: „No vidíš, a ty sis myslel, že mi nerozumí ani slovo! Tůdle!“

Houby jsme pak přidávali do všeho po dobu dvou let. Děti ještě mnoho měsíců volaly na každé letadlo, které uviděly na obloze: „Ahoj babičko!“, což bylo všechno, co je máma dokázala česky naučit a nejstarší syn nechce o houbách slyšet ještě ani dneska, natož aby je jedl. Mne ovšem na celém případu nejvíce zajímalo to, co jsem se nikdy nedozvěděl. Co karanténní úředníci nabídlí tomu Čičanovi, který si tam přišel pro své tři pytle hub. Pokud mezitím našli ty naše, pochybuji že ho ten pytlíček uspokojil i když určitě voněl krásně, krásněji než všechny čínské houby dohromady. Víím o čem mluvím, dva roky jsem je nejen jedl, ale i číchal.

Pokračování ze strany 3

Její ideologickou zaslepenost nelze odbyt mávnutím ruky, ach, úsměvná početilost mládí. Nikoliv. Bez horlivého přispění komunisticky poblázněné části mladých intelektuálů by se český stalinismus nemohl rozepnout do tak obldné šíře, z idealistických jinochů by se bývali nevyvinuli Urválkové a Vašové. Co způsobili, přesahuje svými následky až do dneška a každým rokem mizí naděje, že by škody na morálce národa mohly být napraveny. Učinně tedy aspoň závěr pro poučení příštích nadšenců s představami lepších světů v hlavách. Jistě přijdou, vlastně už přicházejí.

Někdo se musí dočkat bidných výsledků ideje, již sloužil, aby konečně prozřel. Jiný nepotřebuje čekat na výsledky, protože dokázal vyčíst její zločinný charakter už předem. Je však okamžik, kdy inzejpozdiější přívrženec režimu od něj musí dát prsty pryč, má-li vsobě kus cti a slušnosti: je to tehdy, když uzurpátorská moc začne vytřídovat skupiny nepřátel, které musí být vzájem vitezství zlikvidovány: Židy, příslušníky toho či onoho národa, sedláky, kněze a věřící, velko- i maloburžoazii, kohokoliv jiného. Je to poslední varování; kdo je přeslechně, sám se stává potenciálním spolupachatelem zločinu. Někdy i nepotenciálním.

Luděk Frýbort, Hannover

Travelling to.....

NitraTravel INC.
Inspired Travel Solutions

Prague from \$640.00 Lufthansa tax \$337.00	Vienna from \$812.00 KLM tax \$119.00
Ostrava from \$720.00 Austrian airlines tax \$250.00	Budapest from \$660.00 Lufthansa tax \$333.00
Brno from \$720.00 Austrian airlines tax \$340.00	Kosice from \$829.00 Czech airlines tax \$320.00

Travel period 8 September to 12 October Lufthansa, Austrian airlines, KLM
3 September to 14 October Czech airlines

Vienna with Air Transat from \$349.00
tax \$259.00

Travel period 8 May to 31 October

for more informations call our team: Blanka Agnes Renata

662 Queen Street West
Toronto, ON M6J 1E5
Fax: 416-504-8186
E-mail: nitratravel@gmail.com

(416) 504-3800
or
1-800-825-7577

TICO # 325597
TICO # 363180

Sprostredkovanie Kúpy a Predaja Nehnut'ností

Paul Frieder, P.Eng.
Sales Representative

Cell: 416-356-9672
Office: 905-737-0033
E-mail: pfrieder@sympatico.ca
Website: www.paulfrieder.com

HomeLife/Victory Realty Inc.
Brokerage Independently Owned and Operated
10 720 Yonge St., Suite 226, Richmond Hill, On., L4C 3C9

Český kalendář 2009

Již čtrnáctý ročník oblíbené publikace (176 stran), plně zajímavého čtení z české historie, kultury a přírody právě vychází!

Tradiční kalendář obsahuje i povídky, písničky, poezí, křivočky, recepty. To vše proloženo zajímavými fotografiemi a kresbami českých výtvarníků.

Dvanáctí úvodními kresbami letos doprovodila Inka Delevová.

Publikace pro poučení i pro zábavu, vhodný dárek pod stromeček!

Cena v Kanadě 15 dolarů. Prosim zaslěte šek naší zástupkyni:
Lida Lischer, 996 Pinecrest Rd., Oshawa, Ont. L1K 2A6
Inhdn po obdržení plitby publikaci zaslěme letěcky z Prahy.
Český dialog, Sokolovská 179, 190 00 Praha 9, CZ.
Tel. 420 266 311 241, e-mail: strizovska@seznam.cz

Děkujeme, že podpořte nezavšlý tisk!

ORDINARY LIVES - Poslední kniha Josefa Škvoreckého?

Někteří čtenáři pravděpodobně četli český originál (Občejné životy) této knihy, která jako by uzavírala Škvoreckého literární putování. Doufáme, že to není - jak naznačil - jeho poslední kniha (stejně jako doufáme, že není posledním dítětem manželů Škvoreckých jejich detektivka Setkání v Praze, s vraždou, která končí zajímavou otázkou: kdy je naše akce morálně ospravedlnitelná, i když technicky vzato zločinná?). Ale i kdyby byla, není mnoho autorů - českých i světových - jejichž literární žánr snese srovnání s dílem Škvoreckého, jak například svědčí sborník z mezinárodní konference v Náchodě Škvorecký 80. Nebo jak svědčí hodnocení v Newsweeku: "Škvělý spisovatel a bujarý pozorovatel lidské pošitlosti" či v Times Literary Supplement: "Josef Škvorecký je nesporně důležitý spisovatel velkého komického talentu a neklidné, neúnavné a zkoumavé mravní zvědavosti."

Občejné životy vyšly anglicky pod titulem Ordinary Lives v nakladatelství Key Porter v Torontu v překladu Paul Wilsona. A je to překlad mistrný - jak jsme se ostatně od Wilsonových překladů naučili očekávat. Porovnejme na příklad úvodní odstavec knihy ("Škvorecký ji nazval 'novelou pro stálé čtenáře)': "Podvečer. Medový a krvavý. Nezávislý na historické situaci národa a města, hovořící ke mně, starému devětatřicet let" s Wilsonovým překladem: "Twilight. Honey and blood. Indifferent to the historical situation of nation and town, it spoke to me, aged thirty-nine." I když český originál není - z překladatelova hlediska - tak zapelklitý jako třeba Příběh inženýra liských duší (Já budu rýli angry, když ke mně někdy nedropneš) - má svoje vlastní problémy a způsoby, jakým se s nimi Wilson vypořádal, potvrzuje, že Governor General's Award for Fiction, který Wilson za překlad Příběhu dostal, mu právem náleží. Program, připravený Generálním konzulátem České Republiky a nakladatelstvím Key Porter v Munk Centre for International Studies v Torontu,

kterým byla anglická verze knihy uvedena na trh, byl zahájen i ukončen profesorem Sam Soleckim, promluvil na něm Jordan Fenn, Louise Dennis a Paul Wilson. Reč Josefa Škvoreckého přečetl profesor Michael Schonberg. Během večera byl promítán dokumentární film o Josefu Škvoreckém (a také o Zdeně Škvorecké), nazvaný "Keeper of Flame", který pro CBC natočil David Cherniak.

Občejné životy - nebo chcete-li Ordinary Lives - je pokračováním (a snad závěrečnou kapitolou) příběhu Danny Smiřického, Škvoreckého alter ega. Danny se se svými spolužáky schází na dvou třídních schůzkách - první v roce 1963, dvacet let po maturitě, a druhá třicet let později, v roce 1993. O postavách novely Novely Škvorecký říká: "Na začátku to byla parta spolužáků, potom ji pochybné společenské inženýrství rozdělilo, a nakonec ji - nebo ty z ní, kteří zbyli - ubývající život opět slil do společné nádoby všeho živého." S Dannym se vracíme k umírání jeho maminky ("přišel doktor, vzal maminku za ruku ze slonové kosti.- the doctor came in, took Mother's ivory hand."); k Lizetce, která přestoupila z katolicismu na metodismus a kterou Danny "muchlal každé odpoledne, do

nocí, až se podívala na hodinky, stáhla si sukni a stroze nařídila dost, Daničku! Jdi domů. Já jel půlnoční tramvají v mrazu, na sedadle jsem se svíjel bolestí z nesplněného očekávání žláz... - We fooled around every afternoon, until nightfall when she would look at the clock, pull her skirt down, and announce, "That's it, Danny. It's late. Go home". I'd take the midnight streetcar in the bitter cold, writhing in agony from my glands' unfulfilled expectations." Is Irenou a Marií a ostatními Dannyho láskami se sejdeme. I s velebným pánem Melounem se setkáme. Vrátil se z Buchenwaldu .."Zhubnul, jenom obličej jako měsíc v úplňku zůstal stejný, ale svraskaly, meloun nad korálkem okolo vychrtlého krku, měsíc nad černou uniformou jeho stavu a třídního zařazení, ošoupanou, visící na pohyblých ramenou jako na věšáku. Opíral se o hůl, druhou ruku na rameni mladého kaplana, kterého jsem neznal - He had lost weight, but his face, like a fool moon, was the same, though now wrinkled: a melon above a clerical collar encircling a gaunt neck, a moon rising out of the black uniform of his estate, hanging threadbare from his thin shoulders as if from a coat hanger. He was supporting himself with a cane, his other hand resting on the shoulder of a young chaplain I did not know." Knězem - Josef Škvorecký je katolík, který zřejmě dokázal sladit víru s požadavky mocného intelektu a je o to silnějším člověkem - novela i končí: kněz

v jeho rodném městě (píše se rok 1993) je Polák - v Čechách je nedostatek kněží - , který v rozhovoru s Dannym (Škvoreckým) smutně přiznává, že by latinsky mši sloužit neuměl. Ten večer, když ulehne, se Danny začne modlit: "Praeceptis salutaribus moniti et divina institutione formati, audemus dicere...Spasitelnými příkazy napomenuti a božským návodem poučení odvažujeme se volati: Otče náš..."

Novela hříčící bohatstvím citů, zážitky a slov (vynikající učebnice pro zdokonalení v obou jazycích), krásná, posmutněle úsměvná knížka, skvěle napsaná a znamenitě přeložená.

Josef Čermák

Všechno nejlepší k narozeninám
přeje Simoně McKean
Jeff McKean

Tajenka křížovky z minulého čísla: "... nasadila jsem mu botičky"

Křížovka pro volnou chvíli

82	Dokončit píseň	Snažil se	1. díl tajemky	Sídlo v Rusku	SPZ aut okresu Tábors	Číslovce porazechu	Území v Africe	„Tak jdu na tu schůzku s kamarády. Půjč mi klíč od domu.“ poví-dá muž ženě. „Na co? Přijdeš ráno a to bude otevřeno. A kdybys náhodou přišel dříve, ... (tajenka).“												
S8	lystěly dushi																			
Hidání																				
Zbožná učta																				
Mušná jména																				
Jednotka Hračkost																				
Otočba zavěšování v kůstřin																				
Čísí mužské jména																				
Přávné ovláčení																				
Růzka v JAR																				
●	Jednotlivý odstav v píseu stělu	Vybraní společníci: ruční nářadí																		
Zpívání hásk																				
Hrádká upobřině část cesty																				
Zpěvona																				
Podstavec díla																				
Chlapecké jméno																				
Slovesky „naše																				

Pomůcka: Irta, LS., ask.

MAN

PRAGUE
FINE FOOD EMPORIUM

Now Hiring!

Full time Server/Counter Help

Experience required.

Fluent in English and Czech or Slovak.

Please email resumes to

helen@theprague.ca

or call 416-504-5787

OBJEDNEJTE SI NOVOU KNIHU!

Objednávky zaslejte na Czechoslovak Society of Art and Sciences in Alberta
P.O. Box 52140, Edmonton, AB, T6G2T5, Canada
Cena \$30.00 CAD za 1ks včetně poštovného.

Jméno a adresa objednavatele

objednávám ks příkládám lek na částku CAD
Šeky a Money Orders vystavte na Czechoslovak Society of Art & Sciences of Alberta

Online Order

www.svu-edmonton.org/bookorder

PŘEKLADATELSKÉ SLUŽBY

Úřední dokumenty - Ověřené překlady - Řídičské průkazy (asistence při testu)
Pomoc při právních záležitostech

Accredited Czech/Slovak Interpreter
Ministry of the Attorney General, Employment & Immigration Canada

TEL. FAX: 416-754-7710

MARTIN BONHARD

MASARYKŮV ÚSTAV (MMI)
Masaryk Memorial Institute Inc.
 450 Scarborough Golf Club Rd.,
 Toronto, ON M1G 1H1
 Tel.: (416) 439-4354
 fax: (416) 439-6473
 E-mail: office@masaryktown.org
 Web: www.masaryktown.org

ČESKÁ KNIHOVNA MMI
 Půjčovna časopisů, knih, videoklub.
 Otevřeno: ST 16 - 21 h. PA 16-18 h.
 Info.: 416-439-0792

ČESKÁ ŠKOLA MMI PRO DĚTI
 Pro děti od 5 do 12 let.
 Vyučování probíhá od září do června
 vždy v sobotu 10:00 - 12:00 h.
 Západ: Bata Shoe Museum
 Východ: Masaryktown Residences,
 3. patro, 450A Scarborough Golf Club
 Rd., Toronto. Informace a registrace dětí:
 Tel.: 416-439-4354

RESTAURACE PRAHA
NA MASARYKTOWNU
 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto.
 Speciality české a slovenské kuchyně.
 Otevřeno: ST - SO od 17 h., NE od 12 h.
 Doporučujeme rezervovat si místa.
 Tel.: 416-289-0283
 Web: www.praguerestaurant.com

OBJEDNÁVKA PŘEDPLATNÉHO

Jsem stávající odběratel, posílám šek.

Jsem nový odběratel a chci Nový domov
 dostávat 2 měsíce zdarma na zkoušku.

Jsem nový odběratel, zasílám
 předplátne.

Příkládám šek na \$ .....

Na předplatné Nového domova je
 určeno \$ .....

zbytek, tedy \$ .....

je dar tiskovému fondu MMI.
 Mnohokrát děkujeme za vaši podporu. Za
 dary nad \$15 bude kanadským dárcům
 automaticky zaslán Charitable Donation Tax
 Receipt.

Jméno: .....

Adresa: .....

Poštovní kód: .....

Telefon: .....

Šek laskavě vyplňte na „Nový Domov“.
 Roční předplátne:
 Kanada – 46 CAD; USA – 68 USD;
 ostatní země – 96 USD nebo 88 USD při
 měsíčním zaslání dvou vydání
 dohromady v jedné zásilce.

SOKOL TORONTO
 Cvičení a sport začnou opět v září:
 Zápis dětí do nové sezóny: 13. 9. v 18 h.
 v kostele sv. Václava, 496 Gladstone Ave.
 Cvičení dospělých začíná opět 17. 9.
 Pondělní volejbal začíná opět 15. 9.
 Info: H. Jurásková, 905-838-2541
 J. Waldauf, 416-535-1413
 Korespondenční adresa župy:
 Sokol Canada, 496 Gladstone Avenue
 Toronto, ON M6H 3H9

ČESKÉ A SLOVENSKÉ SDRUŽENÍ
V KANADĚ
 PO Box 564, 3044 Bloor St. W.,
 Toronto, ON M8X 2Y8
 Tel.: (416) 925-2241, fax (416) 925-1940
 Porady a ověřování dokladů
 ustredi@cask.ca, toronto@cask.ca
 Web: www.cask.ca

VELVYSLANECTVÍ ČR
Embassy of the Czech Republic
 251 Cooper St., Ottawa, ON K2P 0G2
 tel.: (613) 562-3875; fax: (613) 562-3878
 E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz
 Web: www.czechembassy.org

GEN. KONZULÁT ČR
Consulate General of the Czech Rep.
Toronto:
 2 Bloor Street West – Suite 1500
 Toronto, ON M4W 3E2
 tel: (416) 972-1476; fax: (416) 972-6991
 e-mail: toronto@embassy.mzv.cz

Montreal:
 1305 Pine Avenue West,
 Montreal, QC H3G 1B2
 tel: (514) 849-4495; fax: (514) 849-4117
 E-mail: montreal@embassy.mzv.cz
 Web: www.mzv.cz/montreal

HONORÁRNÍ KONZULÁT Y ČR
Honorary Consulates of the Czech Rep.
Calgary: Jaroslav Jerry Jelínek
 Ste. 611 – 71st Avenue S.E., Calgary,
 Tel: (403) 269-4924; fax: (403) 261-3077
 E-mail: calgary@honorary.mzv.cz
Winnipeg: 310 – 115 Bannatyne Ave., 3rd Fl
 Tel 204-942.0981, winnipeg@honorary.mzv.cz
Vancouver: Michael Duncan Adlem
 1055 Dansmuir St. 23rd floor, Vancouver,
 Tel.: (604) 891-2296; fax: (604) 683-6498
 E-mail: vancouver@honorary.mzv.cz

THE CANADIAN EMBASSY
IN PRAGUE
 Muchova 6, 160 00 Praha 6, Czech Rep.
 tel: (+420) 272-101-800, fax: (+420) 272-101-890
 E-mail: canada@canada.cz
 Web: www.canada.cz

KRAJANSKÁ TELEVIZE - Český
pořad Nová vize – Ontario
 SO od 10 h. (opakování v ÚT v 7:30 ráno).
 E-mail: novyzaber@yahoo.com
pořad Nová vize – Montreal
 PÁ ve 20:30 h. (opakování: NE v 15:30 a PO
 v 10:00 h.) na kanálu 14 nebo na satelitu 207.
 E-mail: montrealtv@yahoo.com
 Adresa: Nová vize, 2025-77 Quebec Ave.,
 Toronto ON M6P 2T4.
Slovenský pořad Slovenský svet
 SO v 10:30 h. (opak. v ÚT v 8:00 h.)
 E-mail: slovenskysvet@gmail.com
 Na stanici OMNI 1 (kanál 47 – kabel 4).

VELVYSLANECTVÍ SR
Embassy of the Slovak Republic
 50 Rideau Terrace, Ottawa, ON K1M 2A1
 Tel: (613) 749-4442, fax: (613) 749-4989
 E-mail: ottawa@slovakembassy

HONORÁRNÍ KONZULI SR
Honorary Consulates of the Slovak Rep.
Calgary: Ludovít Zanzotto
 208 Scenic Glen Place N. W.,
 Calgary, AB T3L 1K3
 tel./fax: (403) 239-3543, (403)239-7325
 E-mail: lzanzott@ucalgary.ca
Montreal: Dezider Michalecz
 22 Place de la Madeleine
 Dollard des Ormeaux, QC H9B 1W3
 Tel.: (514) 421 2972, fax: (514) 421 1583
 E-mail: sloves@sympatico.ca
Toronto: Michael Martinček
 1 King Street West, Suite 1202
 Toronto, ON M5H 1A1
 tel.: 416-862-1270
Vancouver: Stanislav Lišiak
 2nd floor, 247 Abbot Street,
 Vancouver, BC V6B 2K7
 Tel.: (604) 682-0991; fax: (604) 904-0301
 E-mail: consulate@slovakia.org
Winnipeg: Jozef Kiška
 B-1106 Henderson Hwy.,
 Winnipeg, MB R2G 1L1
 tel./fax: (204) 947-1728
 E-mail: jkdrajt@shaw.ca

CZECHTRADE
 25 Adelaide St. E., Ste. 1719,
 Toronto, ON M5C 3A1
 Tel: (416) 848-4984; fax: (416) 848-4985
 Web: www.czechtradeoffices.com

SEVEROAMERICKÁ OBCHODNÍ
A KULTURNÍ KOMORA INC.
 909 Bay St., Ste. 1006, Toronto, ON
 M5S 3G2, tel./fax (416) 929-3432
 www.czechevents.net

DEPT. OF SLAVIC LANGUAGES
UNIVERSITY OF TORONTO
 Alumni Hall, 121 St. Joseph St.,
 Room 405, Toronto ON M5S 1J4
 Associate Professor Veronika Ambros
 Tel.: (416) 926-1300 – ext. 3200
 E-mail: veronika.ambros@utoronto.ca

ČSA – CZECH AIRLINES
Toronto: 5955 Airport Road #206
 Mississauga, ON, L4V 1R9
 Tel.: 1-800-641 0641 ext. 3; fax: 905-673 0901
 E-mail: www.czechairlines.com
Montreal: 2020 Rue Universite, #2210
 Montreal, QC H3A 2A5
 Tel.: (514) 844-4200; fax: (514) 844-5742
 Web: www.czechairlines.com
 Call Centre: 1-866-293-8702

CZECHTOURISM CANADA
 Česká centrála cestovního ruchu
 2 Bloor Street West, Suite 1500
 Toronto, ON M4W 3E2
 Tel.: (416) 363-9928; fax: (416) 972-6991
 Web: www.czechtourism.com

THE BATA SHOE MUSEUM
 327 Bloor St. W., Toronto ON
 tel.: (416) 979-7799, ÚT, ST, PÁ a SO:
 10-17 h., ČT: 10-20 h., NE: 12-17 h.
 Web: www.batashoemuseum.ca

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTU

Československý baptistický sbor
Czechoslovak Baptist Church,
 200 Annette St., Toronto, ON M6P 1P6
 Začátek nedělních bohoslužeb je v 11 h.
 (v létě v 10 h.). Střední biblická hodina
 v 19:30. Rev. Ján Banko, tel.: (289) 242-
 0635. Internet: www.csbbaptist.com

WATERLOO: Každou druhou neděli
 v měsíci v 17:00 – German Gospel
 Church, 223 Union Street East, Waterloo.

Moravští bratři – New Dawn Moravian
Church.
 Bohoslužby pouze anglicky
 neděle v 11:00 – 7 Glenora Ave., Toronto,
 ON M6C 3Y2. Tel.: (416) 656-0473,
 Duchovní správce: Margaret Hassler

Rímsko-katolický kostol sv. Cyrila
a Metoda – R.C. Church of St. Cyril
and Methodius, 5255 Thornwood Dr.,
 Mississauga, ON L4Z 3J3.
 Slovenská omša: ne. 11 h., po. a št. 8 h.,
 út, s. a pá. 19 h., 1. so. 18 h. Anglická:
 ne. 9 h. a so. 17 h. Farář: Josef Vano,
 Tel.: (905) 712-1200, fax: (905) 712-0974

Římsko-katolický kostel sv. Václava
– R. C. Church of St. Wenceslaus,
 496 Gladstone Av., Toronto ON M6H 3H9
 Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19 h.
 Duchovní správce: P. Libor Švorčík.
 Tel.: (416) 532-5272, fax: (416) 516-5311

Slovenský evanjelický kostol
augsburského vyznania sv. Pavla –
Slovak Evangelical Lutheran Church of
St. Paul, 1424 Davenport Rd., Toronto,
 ON
 M6H 2H8. Tel.: (416) 658-9793.
 Rev. Ladislav Kozák. Bohoslužby:
 ne.: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický chrám
Narodenia Bohorodičky – Slovak Greek
Catholic Church of the Nativity of the
Mother of God,
 257 Shaw St., Toronto, ON M6J 2W7.
 Tel.: (416) 531-4836. Rev. P. Dolinsky.
 Bohoslužby 9 h. angl., 10:30 h. slovensky.

Slovenská grécko katolícká katedrála
Premenenia nášho Pána – Slovak Greek
Catholic Cathedral of Transfiguration
of our Lord, 10350 Woodbine Ave.,
 Markham, ON L6C 1H9.
 Tel.: (416) 531-4836. Bohoslužby: 9:30
 anglicky, 10:30 slovensky.

Lutheránský kostol sv. Lukáša –
Lutheran Church of St. Luke,
 3200 Bayview Ave. (Bayview at Finch),
 Toronto.

Katolícké bohoslužby mimo Toronto
Burlington:
 Holy Sepulchre Cemetery, 464 Plains
 Road West, Burlington, ON L7T 1H2.
 Bohoslužby: neděle 15:00 h.
 Duchovní správce: Jiří Macenauer
 Tel.: (416) 532-5272, fax: (416) 516-5311

NOVÝ DOMOV (The New Homeland) – CZECH AND SLOVAK BI-WEEKLY • Redakční uzávěrka tohoto čísla: 2.12. 2008 • Vychází 3.12. 2008
 Vydává: Masaryk Memorial Institute Inc., 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto ON, M1G 1H1, Canada. • Redaktor: Alena Kottová • Tel: 416-439-9557 Fax: 416-439-6473
 • E-mail: novydomov@masaryktown.org • Web: www.novydomov.com nebo www.masaryktown.org • Roční předplátne: Kanada: 46 CAD; USA: 68 USD;
 ostatní: 96 USD (nebo 88 USD při měsíčním zaslání dvou čísel najednou). Šeky/IMO vyplňte na "Nový Domov" a zašlete na adresu redakce v MMI. Není-li u příspěvku
 či fotografie uveden autor, jedná se o materiál, jehož autorem je buď redaktor Nového domova, nebo pochází z redakčního archivu či veřejně dostupného zdroje.
NÁZORY PREZENTOVANÉ V UVEŘEJNĚNÝCH PŘÍSPĚVČÍCH NEVYJADŘUJÍ OFICIÁLNÍ STANOVISKO M.M.I.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Publications Assistance Program towards our mailing costs. **Canada**